

HP nešiojamojo kompiuterio vartotojo vadovas

© Copyright 2009 Hewlett-Packard
Development Company, L.P.

„Bluetooth“ yra jo savininkui priklausantis
prekės ženklas, kuriuo bendrovė „Hewlett-
Packard“ naudojasi pagal licenciją.

„Microsoft“ ir „Windows“ yra JAV registruoti
„Microsoft Corporation“ prekių ženklai. „SD
Logo“ yra jo savininko prekės ženklas.

Čia pateikta informacija gali būti pakeista
apie tai nepranešus. Vienintelės produktų ir
paslaugų garantijos yra išdėstytos
raštiškuose garantijų patvirtinimuose,
pateikiamuose su tam tikrais produktais ir
paslaugomis. Nė vienas iš išdėstytų dalykų
negali būti laikomas papildoma garantija. HP
neprisiima atsakomybės už šio dokumento
technines ar redagavimo klaidas ar
praleidimus.

Antrasis leidimas – 2009 m. gruodžio mėn.

Pirmasis leidimas – 2009 m. rugsėjo mėn.

Dokumento dalies numeris – 586038-E22

Įspėjimas dėl produkto

Šiame vartotojo vadove aprašomos
daugelyje modelių esančios funkcijos. Kai
kurių funkcijų jūsų kompiuteryje gali nebūti.

Kad gautumėte naujausią *HP nešiojamojo
kompiuterio vartotojo vadovo* informaciją,
apsilankykite HP tinklalapyje
<http://www.hp.com/support>.

Saugos įspėjimas

-
- ⚠ **DĖMESIO!** Kad išvengtumėte sužalojimų dėl karščio ir kompiuteris neperkaistų, nedėkite jo tiesiai ant kelių ir neuždenkite jo ventiliacijos angų. Dėkite kompiuterį tik ant kieto lygaus paviršiaus. Įsitikinkite, kad joks kitas kietas paviršius, pavyzdžiui, prijungtas spausdintuvas, arba minkštas paviršius, pavyzdžiui, pagalvės, patiesalai arba drabužiai, neuždengia oro srauto. Taip pat pasirūpinkite, kad darbo metu kintamosios srovės adapteris nesiliestų prie odos arba minkštų paviršių, pavyzdžiui, pagalvių, patiesalų arba drabužių. Kompiuteris ir kintamosios srovės adapteris atitinka vartotojui tinkamos paviršiaus temperatūros apribojimus, nustatytus remiantis Tarptautiniu informacinių technologijų įrangos saugos standartu (International Standard for Safety of Information Technology Equipment) (IEC 60950).
-

Turinys

1 „HP QuickWeb“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

„HP QuickWeb“ paleidimas	2
„HP QuickWeb“ įgalinimas ir išjungimas	2

2 Aparatūros funkcijos

Aparatūros atpažinimas	3
Viršutiniai komponentai	4
Jutiklinė planšetė	4
Lemputės	5
Mygtukai	6
Klavišai	7
Priekiniai komponentai	8
Dešinės pusės komponentai	9
Kairės pusės komponentai	10
Ekranas komponentai	11
Apatiniai komponentai	12
Belaidės antenos	13
Papildomi aparatūros komponentai	14
Lipdukų atpažinimas	15

3 Belaidis ryšys ir vietinis tinklas

Belaidžių įrenginių naudojimas	16
Belaidžio ryšio ir tinklo būsenos piktogramų atpažinimas	17
Belaidžių valdiklių naudojimas	17
Belaidžio tinklo mygtuko naudojimas	18
Programinės įrangos „Wireless Assistant“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	18
„HP Connection Manager“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	19
Operacinės sistemos valdiklių naudojimas	19
WLAN naudojimas	20
WLAN nustatymas	20
WLAN apsauga	21
Prisijungimas prie WLAN	22
Tartinklinis prisijungimas prie kito tinklo	22
HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)	23

SIM kortelės įdėjimas	24
SIM kortelės išėmimas	25
„Bluetooth“ belaidžių įrenginių naudojimas	26
„Bluetooth“ ir interneto ryšio bendras naudojimas (ICS)	26
Belaidžio ryšio trikčių šalinimas	27
Nepavyksta prisijungti prie WLAN	27
Nepavyksta prisijungti prie pageidaujamo WLAN tinklo	28
Nerodoma WLAN tinklo piktograma	28
Nepasiekiami esami WLAN tinklo saugos kodai	28
WLAN ryšys labai silpnas	29
Nepavyksta prisijungti prie belaidžio kelvedžio	29
Prijungimas prie vietinio tinklo (LAN)	30

4 Daugialypė terpė

Daugialypės terpės funkcijos	31
Daugialypės terpės komponentų atpažinimas	32
Garsumo reguliavimas	33
Daugialypės terpės programinė įranga	35
Kitos iš anksto įdiegtos daugialypės terpės programinės įrangos naudojimas	35
Iš interneto atsisiųstos daugialypės terpės programinės įrangos diegimas	35
Garsas	36
Išorinių garso įrenginių prijungimas	36
Garso funkcijų tikrinimas	36
Vaizdas	37
Išorinio monitoriaus arba projektoriaus prijungimas	37
HDMI įrenginio prijungimas	39
HDMI garso konfigūravimas (tik tam tikruose modeliuose)	39
Interneto kamera	40

5 Diskų ir išoriniai įrenginiai

Diskų įrenginiai	41
Įrengtų diskų įrenginių atpažinimas	41
Diskų įrenginių priežiūra	42
Standžiojo disko naštumo gerinimas	43
Disko defragmentavimo programos naudojimas	43
Disko valymo programos naudojimas	43
Standžiojo disko keitimas standžiojo disko skyriuje	44
Išorinių diskų įrenginių naudojimas	47
Pasirinktinių išorinių diskų įrenginių prijungimas	48
Optinių diskų įrenginių bendrinimas	48
Išoriniai įrenginiai	49
USB įrenginio naudojimas	49
USB įrenginio prijungimas	49

USB įrenginio atjungimas	50
Į skaitmeninių laikmenų angą dedamų kortelių naudojimas	50
Skaitmeninės kortelės įdėjimas	50
Skaitmeninės kortelės išėmimas	51

6 Atminties moduliai

7 Žymiklio įrenginiai ir klaviatūra

Žymiklio įrenginio parametrų nustatymas	56
Žymiklio įrenginių naudojimas	56
Jutiklinės planšetės naudojimas	56
Išorinės pelės prijungimas	56
Klaviatūros naudojimas	57
Sparčiųjų klavišų naudojimas	57
Užmigdymo režimo inicijavimas	58
Ekrano vaizdo perjungimas	58
Ekrano šviesumo mažinimas	60
Ekrano šviesumo didinimas	60
„QuickLock“ inicijavimas	60
Garsiakalbių garso išjungimas	60
Garsiakalbių garsumo mažinimas	60
Garsiakalbių garsumo didinimas	60

8 Maitinimo valdymas

Maitinimo parinkčių nustatymas	61
Energijos taupymo būsenų naudojimas	61
Užmigdymo režimo inicijavimas ir nutraukimas	61
Sulaikytosios veiksenos režimo inicijavimas ir nutraukimas	62
Akumuliatoriaus matuoklio naudojimas	62
Maitinimo planų naudojimas	63
Esamo maitinimo plano peržiūra	63
Kito maitinimo plano pasirinkimas	63
Maitinimo planų individualizavimas	63
Slaptažodžio apsaugos nustatymas nutraukiant energijos taupymo būseną	64
Išorinio kintamosios srovės šaltinio naudojimas	65
Kintamosios srovės adapterio prijungimas	66
Kintamosios srovės adapterio patikrinimas	66
Akumuliatoriaus energijos naudojimas	68
Informacijos apie akumuliatorių radimas sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas)	68
Įrankio „Battery Check“ (Akumuliatoriaus patikrinimas) naudojimas	68
Likusios akumuliatoriaus įkrovos rodymas	70
Kaip įstatyti arba išimti akumuliatorių	70

Akumuliatoriaus įkrovimas	71
Akumuliatoriaus išsikrovimo laiko prailginimas	72
Žemų akumuliatoriaus įkrovos lygių valdymas	72
Žemų akumuliatoriaus įkrovos lygių atpažinimas	72
Žemo akumuliatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas	73
Žemo akumuliatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai pasiekiamas išorinis maitinimo šaltinis	73
Žemo akumuliatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai pasiekiamas įkrautas akumuliatorius	73
Žemo akumuliatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai nepasiekiamas joks maitinimo šaltinis	73
Žemo akumuliatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai kompiuteryje nepavyksta išjungti sulaikytosios veiksenos	73
Akumuliatoriaus kalibravimas	74
1 veiksmas: visiškai įkraukite akumuliatorių	74
2 veiksmas: išjunkite sulaikytosios veiksenos ir užmigdymo režimą	74
3 veiksmas: iškraukite akumuliatorių	76
4 veiksmas: iš naujo visiškai įkraukite akumuliatorių	76
5 veiksmas: iš naujo įgalinkite sulaikytosios veiksenos ir miego režimus	77
Akumuliatoriaus energijos tausojimas	78
Akumuliatoriaus laikymas	78
Naudoto akumuliatoriaus utilizavimas	78
Kompiuterio išjungimas	79

9 Sauga

Kaip apsaugoti kompiuterį	80
Slaptažodžių naudojimas	81
Slaptažodžių nustatymas sistemoje „Windows“	81
Slaptažodžių nustatymas sąrankos priemonėje	83
Administratoriaus slaptažodis	83
Administratoriaus slaptažodžio valdymas	84
Administratoriaus slaptažodžio įvedimas	84
Įjungimo slaptažodis	84
Įjungimo slaptažodžio valdymas	85
Įjungimo slaptažodžio įvedimas	85
Antivirusinės programinės įrangos naudojimas	86
Užkardos programinės įrangos naudojimas	86
Svarbių naujinių diegimas	87

10 Programinės įrangos atnaujinimai

BIOS naujinimas	89
BIOS versijos nustatymas	89
BIOS naujinio atsisiuntimas	89
Programų ir tvarkyklių naujinimas	91

11 Sąrankos priemonė (BIOS)

Sąrankos priemonės paleidimas	92
Sąrankos priemonės naudojimas	93
Sąrankos priemonės kalbos keitimas	93
Našymo ir pasirinkimo veiksmai sąrankos priemonėje	93
Informacijos apie sistemą rodymas	94
Sąrankos priemonės numatytųjų nuostatų atkūrimas	94
Išėjimas iš sąrankos priemonės	95
Sąrankos priemonės meniu	95
„Main menu“ (Pagrindinis meniu)	95
Meniu „Security“ (Sauga)	95
Meniu „System Configuration“ (Sistemos konfigūracija)	96
Meniu „Diagnostics“ (Diagnostika)	96

Rodyklė	97

1 „HP QuickWeb“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Jūsų kompiuterio pagrindinė operacinė sistema yra „Windows®“. Kompiuteryje gali būti ir „HP QuickWeb“ (tik tam tikruose modeliuose).

- Operacinė sistema „Microsoft® Windows“ ekrane rodo darbalaukį ir valdo kompiuterio aparatūrą, periferinius įrenginius ir programinę įrangą.
- Jei kompiuteryje yra „HP QuickWeb“, galite naršyti internete, peržiūrėti skaitmenines nuotraukas, klausytis muzikos arba palaikyti ryšį el. paštu, tiesioginiais pokalbiais arba programa „Skype“ (tik tam tikruose modeliuose), nepaleidę pagrindinės operacinės sistemos. „HP QuickWeb“ dar vadinama greitojo paleidimo programine įranga (IOS).

 PASTABA: Pranešimų srityje spustelėję piktogramą Help (Žinynas), galite iš „HP QuickWeb“ pasiekti programinės įrangos žinyną.

„HP QuickWeb“ paleidimas

Jei norite paleisti „HP QuickWeb“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įjunkite kompiuterį. Atidaromas „HP QuickWeb“ ekranas.
2. Kad paleistumėte programą, spustelėkite „HP QuickWeb“ ekrane esančią piktogramą.

Kad paleistumėte „HP QuickWeb“ operacinėje sistemoje „Microsoft Windows“:

- ▲ spustelėkite **Start** (Pradėti), spustelėkite rodyklę šalia mygtuko „Shut down“ (Išjungti) ir spustelėkite **Restart** (Paleisti iš naujo). Kompiuteris paleidžiamas iš naujo ir rodomas pradinis programos „HP QuickWeb“ ekranas.

 PASTABA: Išsamesnės informacijos apie programą „HP QuickWeb“ ieškokite programinės įrangos „HP QuickWeb“ žinyne.

„HP QuickWeb“ įgalinimas ir išjungimas

Jei norite išjungti ir vėl įgalinti „HP QuickWeb“ operacinėje sistemoje „Windows“, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Spustelėkite **Start** (Pradėti), **All Programs** (Visos programos) ir spustelėkite **HP QuickWeb**. Parodomas aplankas „HP QuickWeb“ įdiegimo priemonė. Spustelėkite „HP QuickWeb“ konfigūravimo įrankis.
2. Pasirinkite žymės langelį **Įgalinti „HP QuickWeb“**.
3. Spustelėkite **Gerai**.

 PASTABA: „HP QuickWeb“ konfigūravimo įrankį galima pasiekti ir spustelėjus **Start** (Pradėti), **Control Panel** (Valdymo skydas) ir spustelėjus rodyklę **Peržiūrėti pagal**. Kad rastumėte „HP QuickWeb“ konfigūravimo įrankį, pasirinkite **Large icons** (Didelės piktogramos) arba **Small icons** (Mažos piktogramos).

2 Aparatūros funkcijos

Aparatūros atpažinimas

Atsižvelgiant į regioną ir modelį, kompiuterio komponentai gali skirtis. Šiame skyriuje pateiktose iliustracijose parodytos standartinės daugelio kompiuterių modelių funkcijos.

Jei norite matyti jūsų kompiuteryje įdiegtos aparatūros sąrašą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir sauga).
2. Srityje „System“ (Sistema) spustelėkite **Device Manager** (Įrenginių tvarkytuvė).

Naudodami įrenginių tvarkytuvę jūs taip pat galite pridėti papildomos aparatūros arba keisti įrenginių konfigūracijas.

Viršutiniai komponentai

Jutiklinė planšetė

Komponentas	Aprašymas
(1) Jutiklinė planšetė*	Skirta žymikliui valdyti ir ekrane esantiems elementams pasirinkti arba įjungti.
(2) Kairysis jutiklinės planšetės mygtukas*	Veikia kaip kairysis išorinės pelės klavišas.
(3) Dešinysis jutiklinės planšetės mygtukas*	Veikia kaip dešinysis išorinės pelės klavišas.
(4) Jutiklinės planšetės slinkties sritis	Skirta slinkti aukštyn arba žemyn.

*Šioje lentelėje aprašytos gamyklinės nuostatos. Norėdami peržiūrėti arba keisti žymiklio įrenginio nuostatas, pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Devices and Printers** (Įrenginiai ir spausdintuvai). Tada dešiniu juo pelės klavišu spustelėkite įrenginį, nurodantį jūsų kompiuterį, ir pasirinkite **Mouse** (Pelė).

Lemputės

Komponentas		Aprašymas
(1)	Didžiųjų raidžių fiksavimo lemputė	Šviečia: didžiųjų raidžių fiksavimas įjungtas.
(2)	Energijos tiekimo lemputė	• Šviečia: kompiuteris įjungtas.• Mirksi: kompiuteris užmigdytas.• Nešviečia: kompiuteris išjungtas arba veikia sulaikytosios veiksenos režimu.
(3)	Belaidžių įrenginių lemputė	• Šviečia: integruotasis belaidis įrenginys, pavyzdžiui, belaidžio vietinio tinklo (WLAN) įrenginys ir (arba) „Bluetooth®“ įrenginys yra įjungtas.• Nešviečia: visi belaidžiai įrenginiai išjungti.

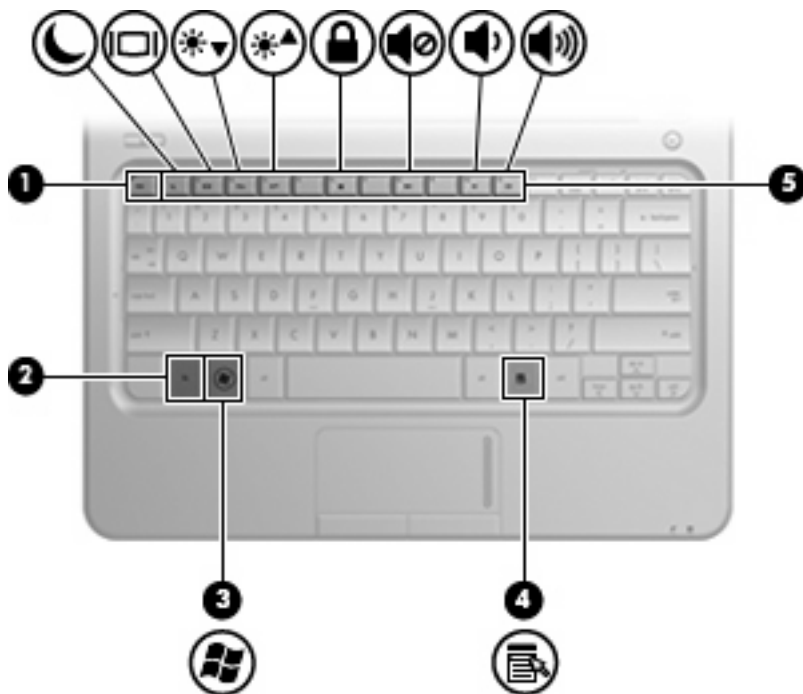
Mygtukai

Komponentas	Aprašymas
(1) Įjungimo / išjungimo mygtukas*	• Kai kompiuteris išjungtas, spauskite mygtuką, kad kompiuterį įjungtumėte.• Kai kompiuteris įjungtas, trumpai paspauskite mygtuką, kad inicijuotumėte užmigdymo režimą.• Kai kompiuteris veikia užmigdymo režimu, trumpai paspauskite mygtuką, kad nutrauktumėte šį režimą.• Kai kompiuteris veikia sulaikytosios veiksenos režimu, trumpai paspauskite mygtuką, kad nutrauktumėte šį režimą. Jei kompiuteris nebereaguoja, o „Windows®“ išjungimo procedūros neveikia, spauskite įjungimo (išjungimo) mygtuką ir laikykite nuspaudę bent 5 sekundes, kad išjungtumėte kompiuterį. Jei reikia daugiau informacijos apie energijos tiekimo nuostatas, pasirinkite Start (Pradėti) > Control Panel (Valdymo skydas) > System and Security (Sistema ir sauga) > Power Options (Energijos vartojimo parinktys).
(2) Belaidžio tinklo mygtukas	Įjungia arba išjungia belaidžio ryšio funkciją, bet neužmezga belaidžio ryšio.

*Šioje lentelėje aprašytos gamyklinės nuostatos. Informacijos apie numatytųjų gamyklinių nuostatų keitimą ieškokite priemonėje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) esančiuose vartotojo vadovuose.

Klavišai

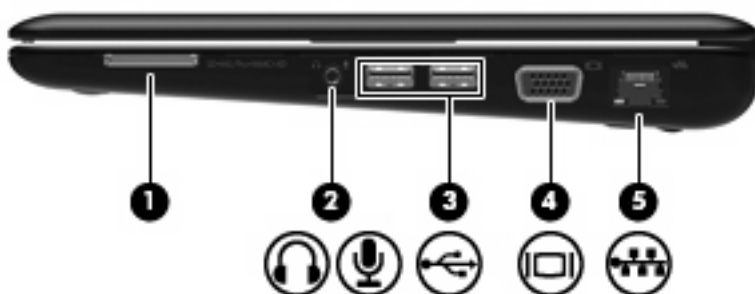
Komponentas		Aprašymas
(1)	Klavišas <i>esc</i>	Rodo sistemos informaciją, kai paspaudžiamas kartu su klavišu <i>fn</i> .
(2)	Klavišas <i>fn</i>	Vykdo dažniausiai naudojamas sistemos funkcijas, kai paspaudžiamas kartu su funkciniu klavišu.
(3)	„Windows®“ logotipo klavišas	Atveria „Windows“ meniu „Start“ (Pradėti).
(4)	„Windows“ programų klavišas	Po žymikliu atveria elemento kontekstinį meniu.
(5)	Funkciniai klavišai	Vykdo dažniausiai naudojamas sistemos funkcijas, kai paspaudžiami kartu su klavišu <i>fn</i> .

Priekiniai komponentai

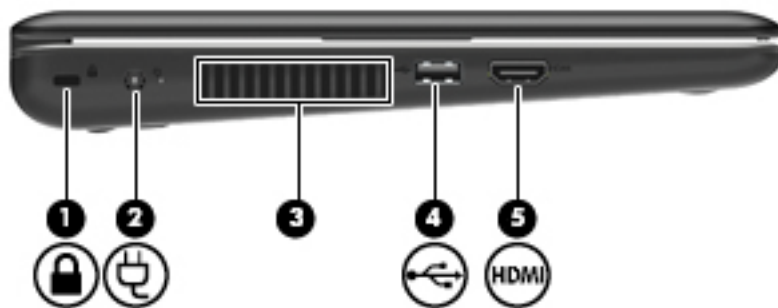
Komponentas	Aprašymas
(1) Garsiakalbiai (2)	Skirti garsui atkurti.
(2) Akumuliatoriaus lemputė	• Šviečia: akumuliatorius įkraunamas.• Mirksi: akumuliatorius – vienintelis šiuo metu prieinamas energijos šaltinis – beveik išsikrovęs. Akumuliatoriui išsikrovus iki kritinio lygio, akumuliatoriaus lemputė ima greitai mirksėti.• Nešviečia: jei kompiuteris prijungtas prie išorinio energijos šaltinio, lemputė užgesa tada, kai visi kompiuterio akumuliatoriai visiškai įsikrauna. Jei kompiuteris neprijungtas prie išorinio energijos šaltinio, lemputė nešviečia tol, kol akumuliatorius nepasiekia žemo įkrovos lygio.
(3) Diskų įrenginio lemputė	Mirksi: standusis arba „Flash“ diskas yra naudojamas.

Dešinės pusės komponentai

Komponentas	Aprašymas
(1) Skaitmeninių laikmenų anga	Palaiko tokius pasirinktinių skaitmeninių kortelių formatus: • „Memory Stick“ (MS),• „Memory Stick Pro“ (MS/Pro),• „MultiMediaCard“ (MMC),• „Secure Digital“ (SD) atminties kortelė,• „xD-Picture“ kortelę.
(2) Garso išvesties (ausinių) lizdas / garso įvesties (mikrofono) lizdas	Skirtas garsui atkurti prijungus pasirinktinius išorinius maitinamus stereofoninius garsiakalbius, ausines (apgaubiančias ausis, įstatomas į ausis, su mikrofonu) ar televizorių. Taip pat galima prijungti pasirinktinį ausinių mikrofoną. PASTABA: Kai prie šio lizdo prijungtas įrenginys, kompiuterio garsiakalbiai neveikia. Garso komponento kabelis turi būti su 4 kontaktų jungtimi.
(3) USB prievadai (2)	Skirti pasirinktiniams USB įrenginiams prijungti.
(4) Išorinio monitoriaus prievadas	Skirtas išoriniam VGA monitoriui arba projektoriui prijungti.
(5) RJ-45 (tinklo) lizdas	Skirtas tinklo kabeliui prijungti.

Kairės pusės komponentai

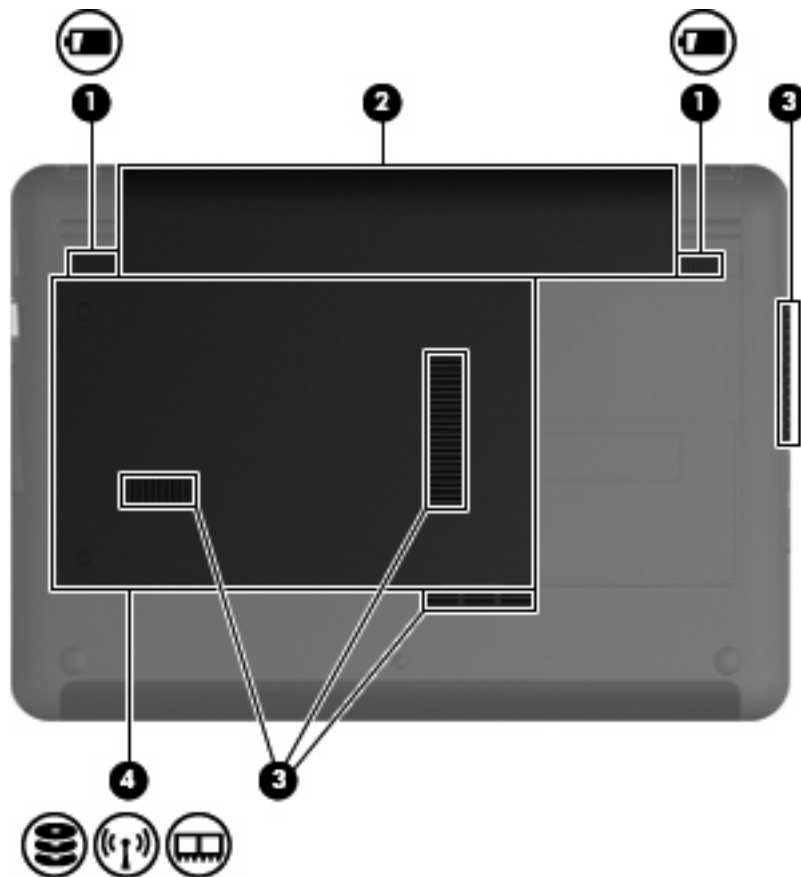
Komponentas	Aprašymas
(1) Apsauginio kabelio anga	Skirta pasirinktiniam apsauginiam kabeliui prie kompiuterio tvirtinti. PASTABA: Apsauginis kabelis yra sulaikomoji priemonė, tačiau jis negali garantuoti, kad kompiuteris nebus sugadintas ar pavogtas.
(2) Maitinimo jungtis	Skirta kintamosios srovės adapteriui prijungti.
(3) Vėdinimo anga	Užtikrina oro srautą vidiniams kompiuterio komponentams aušinti. PASTABA: Kompiuterio ventiliatorius įsijungia automatiškai, vėsina vidinius komponentus ir apsaugo nuo perkaitimo. Įprasta, kad kompiuteriui veikiant vidinis ventiliatorius reguliariai įsijungia ir išsijungia.
(4) USB prievadas	Skirtas pasirinktiniam USB įrenginiui prijungti.
(5) HDMI prievadas	Skirtas pasirinktiniam vaizdo arba garso įrenginiui prijungti, pavyzdžiui, didelės raiškos televizoriui arba kitam suderinam skaitmeniniam arba garso komponentui. PASTABA: Atsižvelgiant į jūsų kompiuterio modelį, šioje vietoje gali būti įrengtas HDMI arba USB prievadas.

Ekranu komponentai

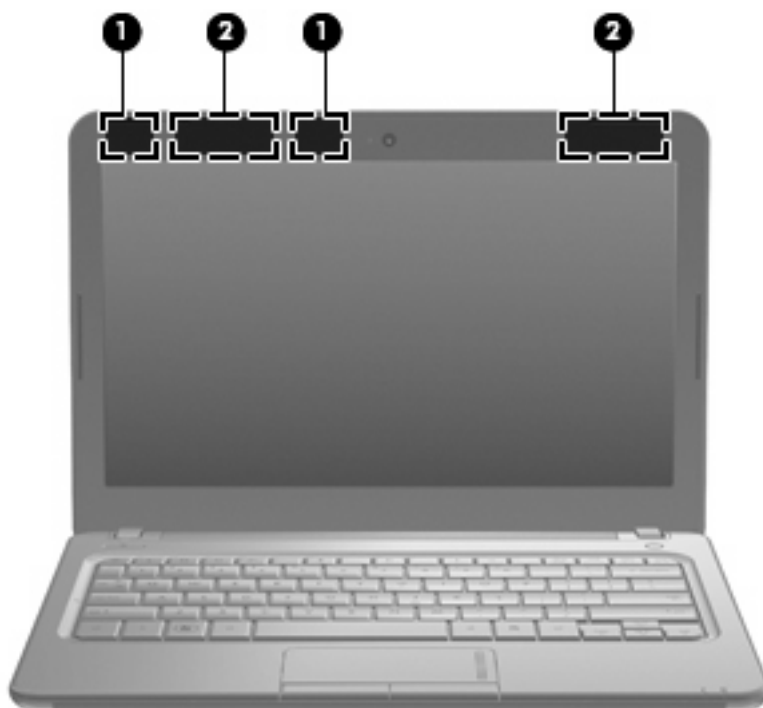
Komponentas		Aprašymas
(1)	Vidinis ekranu jungiklis	Uždarius įjungtu kompiuterio ekraną, šis jungiklis išjungia ekraną.
(2)	Internetu kameros lemputė	Šviečia: internetu kamera naudojama.
(3)	Internetu kamera	Leidžia fotografuoti ir daryti vaizdu įrašus. PASTABA: Kad galėtumėte įrašyti vaizdu įrašus, turite įdiegti papildomą internetu kameros programinę įrangą.
(4)	Vidinis mikrofonas	Skirtas garsui įrašyti.

Apatiniai komponentai

Komponentas	Aprašymas
(1) Laisvinamieji akumuliatoriaus skląščiai (2)	Atlaisvina akumuliatorių iš akumuliatoriaus skyriaus.
(2) Akumuliatoriaus skyrius	Šiame skyriuje laikomas akumuliatorius.
(3) Vėdinimo angos (4)	Užtikrina oro srautą vidiniams kompiuterio komponentams aušinti. PASTABA: Kompiuterio ventilatorius įsijungia automatiškai, vėsina vidinius komponentus ir apsaugo nuo perkaitimo. Įprasta, kad kompiuteriui veikiant vidinis ventilatorius reguliariai įsijungia ir išsijungia.
(4) Standžiojo disko skyrius	Šiame skyriuje laikomas standusis diskas. Jame taip pat yra belaidžio LAN modulis ir atminties modulis angos. ĮSPĖJIMAS: Kad sistema netaptų neveikli, belaidį modulį keiskite tik kompiuteryje naudoti leistinu belaidžių modulių, patvirtintu valstybės įstaigos, reguliuojančios belaidžių įrenginių naudojimą jūsų šalyje / regione. Jei pakeitus modulį pasirodys įspėjamasis pranešimas, pašalinkite modulį, kad atkurtumėte kompiuterio funkcijų veikimą, ir per sistemą „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) susisiekiote su technine pagalba.

Belaidės antenos

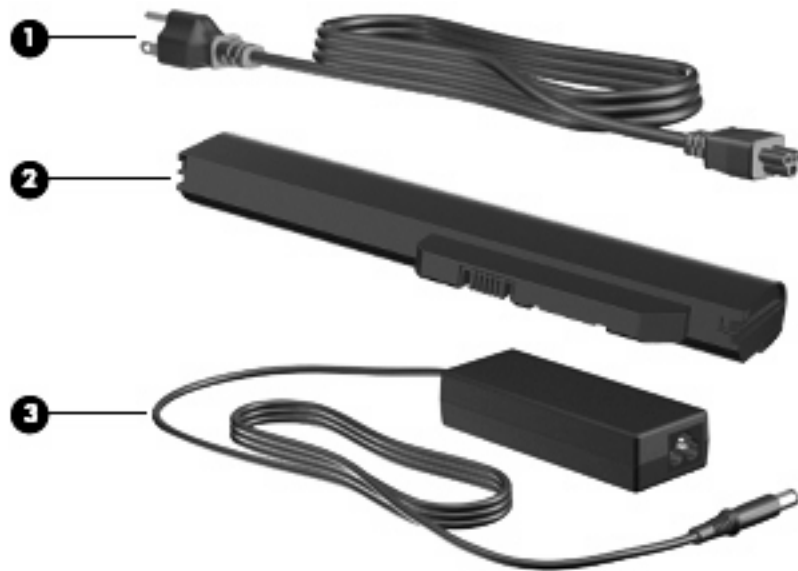

Komponentas	Aprašymas
(1) WLAN antenos (2)*	Siunčia ir priima belaidžius signalus, taip palaikydamos ryšį su belaidžiais vietiniais tinklais (WLAN).
(2) WWAN antenos (2) (tik tam tikruose modeliuose) *	Siunčia ir priima belaidžius signalus, taip palaikydamos ryšį su belaidžiais teritoriniais tinklais (WWAN).

*Šių antenų kompiuterio išorėje nematyt. Kad duomenys būtų perduodami optimaliai, pasirūpinkite, kad arčiausiai antenų esančioje zonoje nebūtų kliūčių.

Jūsų šaliai / regionui tinkančių belaidžio ryšio priežiūros įspėjimų ieškokite vartotojo vadove *Regulatory, Safety and Environmental Notices* (Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija). Ši informacija pasiekama sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

Papildomi aparatūros komponentai

Komponentas	Aprašymas
(1) Elektros laidas*	Skirtas kintamosios srovės adapteriui prie kintamosios srovės lizdo prijungti.
(2) Akumulatorius*	Tiekia energiją kompiuteriui, kai jis neprijungtas prie išorinio energijos šaltinio.
(3) Kintamosios srovės adapteris	Keičia kintamąją srovę į nuolatinę.

*Įvairiose šalyse arba regionuose akumulatoriaus ir maitinimo kabelio išvaizda gali skirtis.

Lipdukų atpažinimas

Prie kompiuterio priklijuotuose lipdukuose pateikiama informacija, kurios gali prireikti sprendžiant iškilusias problemas ar keliaujant su kompiuteriu į kitas šalis.

- Techninės priežiūros lipdukas. Jame pateikta toliau nurodyta svarbi informacija.

- Produkto pavadinimas **(1)**. Tai yra kompiuterio priekinėje dalyje nurodytas produkto pavadinimas.
- Serijos numeris (s/n) **(2)**. Tai yra unikalus kiekvieno produkto identifikavimo numeris, sudarytas iš raidžių ir skaitmenų.
- Dalies numeris / produkto numeris (p/n) **(3)**. Šis numeris suteikia konkrečios informacijos apie produkto aparatūros komponentus. Iš dalies numerio priežiūros specialistas gali nustatyti, kokių komponentų ir dalių reikia.
- Modelio aprašymas **(4)**. Tai yra iš raidžių ir skaitmenų sudarytas numeris, kurį naudojate jūsų kompiuteriui skirtiems dokumentams, tvarkyklėms ir pagalbos informacijai rasti.
- Garantijos laikotarpis **(5)**. Šis skaičius nurodo kompiuterio garantijos laikotarpio trukmę metais.

Susisiekdami su technine pagalba, būkite pasiruošę pateikti šią informaciją. Techninės priežiūros lipdukas priklijuotas kompiuterio apačioje.

- „Microsoft®“ autentiškumo sertifikatas – jame pateikiamas „Windows®“ produkto kodas. Produkto kodo gali reikėti naujinant operacinę sistemą arba šalinant jos triktis. Šis sertifikatas priklijuotas prie kompiuterio apačios.
- Etiketė su teisine informacija. Joje pateikiama kompiuterio teisinė informacija, įskaitant:
 - Informacija apie pasirinktinius belaidžius įrenginius, taip pat patvirtinimo žymės, reikalingos tam tikrose šalyse / regionuose, kuriuose šie įrenginiai patvirtinti naudoti. Pasirinktinis įrenginys gali būti belaidžio vietinio tinklo (WLAN) įrenginys. Šios informacijos gali prireikti keliaujant po užsienio šalis.
 - Jūsų HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio modulio serijos numeris.

Etiketė su teisine informacija priklijuota prie vidinės akumuliatoriaus skyriaus sienelės.

3 Belaidis ryšys ir vietinis tinklas

Belaidžių įrenginių naudojimas

Belaidė technologija perduoda duomenis radijo bangomis, o ne laidais. Jūsų kompiuteryje gali būti vienas arba keli iš šių belaidžių įrenginių:

- belaidžio vietinio tinklo (WLAN) įrenginys – prijungia kompiuterį prie belaidžių vietinių tinklų (dažniausiai vadinamų „Wi-Fi“ tinklais, belaidžiais LAN arba WLAN tinklais) įmonės biuruose, namuose ir viešosiose vietose, pavyzdžiui, oro uostuose, restoranuose, kavinėse, viešbučiuose ir universitetuose; WLAN tinkle kiekvienas mobilusis belaidis įrenginys susisieks su belaidžiu kelvedžiu arba belaidės prieigos tašku;
- HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio modulis – belaidžio teritorinio tinklo (WWAN) įrenginys, leidžiantis pasiekti informaciją visur, kur teikiamos mobiliojo ryšio tinklo operatoriaus paslaugos; WWAN tinkle kiekvienas mobilusis įrenginys susisieks su mobiliojo ryšio tinklo operatoriaus pagrindine stotele; mobiliojo ryšio tinklo operatoriai įdiegia pagrindinių stotelių tinklus (panašius į mobiliųjų telefonų bokštus) didelėse geografinėse srityse, veiksmingai aprėpdami ištisas valstijas, regionus ar netgi šalis;
- „Bluetooth®“ įrenginys sukuria asmeninį vietinį tinklą (PAN), kad prisijungtumėte prie kitų įrenginių, kuriuose įgalintas „Bluetooth“, pavyzdžiui, kompiuterių, telefonų, spausdintuvų, ausinių su mikrofonu, garsiakalbių ir fotoaparatai; PAN tinkle kiekvienas įrenginys tiesiogiai susisieks su kitais įrenginiais; įrenginiai turi būti arti vienas kito – paprastai iki dešimties metrų (apytikriai 33 pėdų) atstumu vienas nuo kito.

Kompiuteriai su WLAN įrenginiais palaiko vieną arba kelis iš šių IEEE gamybos standartų:

- pirmąjį populiarų standartą 802.11b, palaikantį duomenų spartą iki 11 Mbps ir veikiantį 2,4 GHz dažniu;
- 802.11g, palaikantį duomenų spartą iki 54 Mbps ir veikiantį 2,4 GHz dažniu; 802.11g WLAN įrenginys suderinamas ir su 802.11b įrenginiais, kad jie galėtų veikti tame pačiame tinkle;
- 802.11a, palaikantį duomenų spartą iki 54 Mbps ir veikiantį 5 GHz dažniu;

PASTABA: 802.11a nesuderinamas su 802.11b ir 802.11g.

- 802.11n, palaikantį duomenų spartą iki 450 Mbps ir galintį veikti 2,4 GHz arba 5 GHz dažniu, todėl suderinamą su 802.11a, b ir g.

Išsamesnės informacijos apie belaidę technologiją ieškokite sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) ir joje pateiktuose svetainių saituose.

Belaidžio ryšio ir tinklo būsenos piktogramų atpažinimas

Piktograma	Pavadinimas	Aprašymas
	Belaidis ryšys (prisijungęs)	Nurodo belaidžio ryšio lempučių ir belaidžio ryšio mygtukų vietą kompiuteryje. Taip pat nurodo kompiuteryje programinę įrangą „HP Wireless Assistant“ ir tai, kad įjungti vienas arba keli belaidžiai įrenginiai.
	Belaidis ryšys (neprisijungęs)	Nurodo kompiuteryje programinę įrangą „HP Wireless Assistant“ ir tai, kad visi belaidžiai įrenginiai išjungti.
	„HP Connection Manager“	Atidaro programą „HP Connection Manager“, kuri leidžia užmegzti ryšį su HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio įrenginiu (tik tam tikruose modeliuose).
	Laidinis tinklas (prisijungęs)	Nurodo, kad įdiegta viena arba kelios tinklo tvarkyklės ir vienas arba keli tinklo įrenginiai prisijungę prie laidinio tinklo.
	Laidinis tinklas (išjungtas / neprisijungęs)	Nurodo, kad įdiegta viena arba kelios tinklo tvarkyklės, bet neprisijungęs nė vienas tinklo įrenginys (arba visi tinklo įrenginiai išjungti „Windows®“ valdymo pulte).
	Tinklas (prisijungęs)	Nurodo, kad įdiegta viena arba kelios tinklo tvarkyklės ir vienas arba keli tinklo įrenginiai prisijungę prie belaidžio tinklo.
	Tinklas (neprisijungęs)	Nurodo, kad įdiegta viena arba kelios tinklo tvarkyklės ir pasiekiamas belaidis ryšys, tačiau jokie tinklo įrenginiai neprisijungę prie belaidžio tinklo.
	Tinklas (išjungtas / neprisijungęs)	Nurodo, kad įdiegta viena arba kelios tinklo tvarkyklės, bet nepasiekiamas nė vienas belaidis ryšys (arba visi belaidžio tinklo įrenginiai išjungti belaidžio ryšio mygtuku arba priemone „HP Wireless Assistant“).

Belaidžių valdiklių naudojimas

Belaidžius įrenginius kompiuteryje galite valdyti šiomis priemonėmis:

- belaidžio tinklo mygtuku arba belaidžio ryšio jungikliu,
- programine įranga „Wireless Assistant“ (tik tam tikruose modeliuose),
- programine įranga „HP Connection Manager“ (tik tam tikruose modeliuose),
- operacinės sistemos valdikliais.

Belaidžio tinklo mygtuko naudojimas

Kompiuteryje yra belaidžio tinklo mygtukas, vienas arba keli belaidžiai įrenginiai ir viena arba dvi belaidžių įrenginių lemputės, atsižvelgiant į modelį. Visi kompiuterio belaidžiai įrenginiai įgalinti gamykloje, todėl įjungus kompiuterį, belaidžių įrenginių lemputė šviečia (mėlynai).

Belaidžių įrenginių lemputė nurodo bendrą belaidžių įrenginių maitinimo būseną, o ne atskirų įrenginių būseną. Jei belaidžių įrenginių lemputė šviečia mėlynai, įjungtas bent vienas belaidis įrenginys. Jei belaidžių įrenginių lemputė nešviečia, visi belaidžiai įrenginiai išjungti.

 PASTABA: Kai kuriuose modeliuose, kai visi belaidžiai įrenginiai išjungti, belaidžių įrenginių lemputė šviečia geltonai.

Belaidžiai įrenginiai įgalinti gamykloje, todėl belaidžio tinklo mygtuku tuo pačiu metu galite ir įjungti, ir išjungti belaidžius įrenginius. Atskiri belaidžiai įrenginiai gali būti valdomi programine įranga „Wireless Assistant“ (tik tam tikruose modeliuose).

Programinės įrangos „Wireless Assistant“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Belaidį įrenginį galima įjungti arba išjungti naudojant programinę įrangą „Wireless Assistant“. Jei belaidis įrenginys yra išjungtas sąrankos priemonėje, jį būtina iš naujo įgalinti sąrankos priemonėje, kad jį galėtumėte įjungti arba išjungti naudodami „Wireless Assistant“.

 PASTABA: Įgalinus arba įjungus belaidį įrenginį, kompiuteris automatiškai neprijungiamas prie tinklo arba „Bluetooth“ funkciją palaikančio įrenginio.

Kad peržiūrėtumėte belaidžių įrenginių būseną, spustelėkite piktogramą **Show hidden icons** (Rodyti paslėptas piktogramas), pranešimų srities kairėje pusėje esančią rodyklę, tada užveskite pelės žymiklį ant belaidžio ryšio piktogramos.

Jei pranešimų srityje belaidžio ryšio piktograma nerodoma, pakeiskite „Wireless Assistant“ ypatybes toliau nurodytais veiksmais.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Hardware and Sound** (Aparatūra ir garsas) > **Windows Mobility Center** („Windows“ mobilumo centras).
2. Spustelėkite belaidžio ryšio piktogramą priemonės „Wireless Assistant“ išklotinėje, esančioje priemonės „Windows® Mobility Center“ apatinėje eilutėje.
3. Spustelėkite **Properties** (Ypatybės).
4. Pažymėkite žymimąjį langelį šalia **HP Wireless Assistant** piktogramos pranešimų srityje.
5. Spustelėkite **Apply** (Taikyti).
6. Spustelėkite **Close** (Uždaryti).

Daugiau informacijos ieškokite programinės įrangos „Wireless Assistant“ žinyne.

1. Spustelėkite belaidžio ryšio piktogramą „Windows“ mobilumo centre, kad atidarytumėte priemonę „Wireless Assistant“.
2. Spustelėkite mygtuką **Help** (Žinynas).

„HP Connection Manager“ naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

Naudodami „HP Connection Manager“ ir kompiuterį su HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio įrenginiu galite prisijungti prie WWAN tinklų (tik tam tikruose modeliuose).

Kad paleistumėte „Connection Manager“, pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, spustelėkite piktogramą **Connection Manager**.

– arba –

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) > **HP Connection Manager** > **HP Connection Manager**.

Daugiau informacijos apie „Connection Manager“ naudojimą ieškokite programinės įrangos „Connection Manager“ žinyne.

Operacinės sistemos valdiklių naudojimas

Kai kuriose operacinėse sistemose taip pat yra priemonių integruotiesiems belaidžiams įrenginiams ir belaidžiam ryšiui valdyti. Pavyzdžiui, operacinėje sistemoje „Windows“ yra priemonė „Network and Sharing Center“ (Tinklo ir bendrinimo centras), kuri leidžia nustatyti ryšį arba tinklą, prisijungti prie tinklo, valdyti belaidžius tinklus ir nustatyti bei ištaisyti tinklo problemas.

Kad pasiektumėte „Network and Sharing Center“ (Tinklo ir bendrinimo centras), pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Network and Internet** (Tinklas ir internetas) > **Network and Sharing Center** (Tinklo ir bendrinimo centras).

Jei reikia daugiau informacijos, pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas).

WLAN naudojimas

Naudodami WLAN įrenginį galite pasiekti belaidį vietinį tinklą (WLAN), sudarytą iš kitų įrenginių ir priedų, kuriuos susieja belaidis kelvedis arba belaidės prieigos taškas.

 PASTABA: Terminai *belaidis kelvedis* ir *belaidės prieigos taškas* dažnai vartojami pakaitomis.

- Dideliuose WLAN tinkluose, pavyzdžiui, įmonės arba viešajame WLAN, paprastai naudojami belaidės prieigos taškai, kuriais gali naudotis daug įrenginių ir priedų ir kurie gali atskirti svarbias tinklo funkcijas.
- Namų arba mažo biuro WLAN tinkle paprastai naudojamas belaidis kelvedis, kuris leidžia keliems belaidžiams ir laidiniams kompiuteriams bendrai naudotis interneto ryšiu, spausdintuvu ir failais, ir tam nereikia papildomos aparatūros arba programinės įrangos.

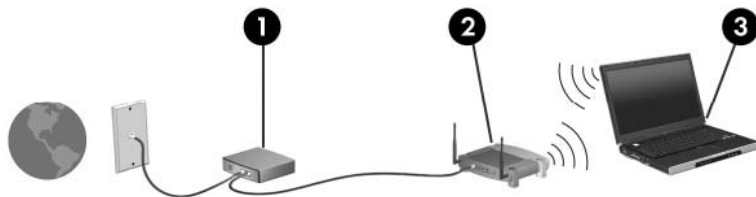
Kad galėtumėte naudoti WLAN įrenginį kompiuteryje, turite prisijungti prie WLAN infrastruktūros (kurią pateikia paslaugos teikėjas arba viešasis ar įmonės tinklas).

WLAN nustatymas

Norint nustatyti WLAN tinklą ir prisijungti prie interneto, reikalinga ši įranga:

- plačiajuosčio ryšio modemas (DSL arba laidinis) **(1)** ir didelės spartos interneto paslauga, įsigyta iš interneto paslaugų teikėjo (IPT),
- belaidis kelvedis (įsigyjamas atskirai) **(2)**,
- kompiuteris su belaidžiu įrenginiu **(3)**.

Toliau esančioje iliustracijoje pateikiamas belaidžio tinklo, prijungto prie interneto, diegimo pavyzdys.

Plečiantis tinklui, prie jo galima jungti papildomus kompiuterius su belaide ir laidine tinklo įranga, leidžiančia prisijungti prie interneto.

WLAN tinklo nustatymo instrukcijų ieškokite jūsų kelvedžio gamintojo arba IPT pateikiamoje informacijoje.

WLAN apsauga

WLAN standartai sukurti tik su ribotomis saugos galimybėmis – labiau skirtomis sukliudyti neteisėtam informacijos perėmimui, o ne galingoms atakoms – todėl svarbu suprasti, kad WLAN tinkluose yra pažeidžiamų gerai žinomų ir aprašytų silpnųjų saugos vietų.

WLAN tinklai viešose vietose, arba viešosios prieigos taškuose, pavyzdžiui, kavinėse ir oro uostuose, gali būti visiškai neapsaugoti. Belaidžio ryšio įrenginių gamintojai, viešosios prieigos taškų paslaugų teikėjai kuria naujas technologijas, kurios viešą aplinką padaro saugesnę ir privatesnę. Jei jums svarbi jūsų kompiuterio sauga, būdami viešosios prieigos taške tikrinkite tik ne kritinį el. paštą ir naršykite internete.

Kai nustatote WLAN arba jungiatės prie esamo WLAN, visada įgalinkite saugos funkcijas, kad apsaugotumėte savo tinklą nuo nesankcionuotos prieigos. Dažniausiai naudojami saugos lygiai yra „Wi-Fi Protected Access (WPA)-Personal“ ir „Wired Equivalent Privacy“ (WEP). Belaidžio radijo signalai sklinda už tinklo ribų, todėl kiti WLAN įrenginiai gali perimti neapsaugotus signalus ir prisijunti prie jūsų tinklo (nekviesti) arba surinkti tinklu siunčiamą informaciją. Tačiau galite imtis atsargumo priemonių savo WLAN tinklui apsaugoti.

- **Naudokite belaidį siųstuvą su integruota saugos funkcija.**

Daugelis belaidžių pagrindinių stotelių, šliuzų arba kelvedžių turi integruotas saugos funkcijas, pavyzdžiui, belaidės saugos protokolus ir užkardas. Su tinkamu belaidžiu siųstuvu galite apsaugoti savo tinklą nuo dažniausiai pasitaikančių belaidžio ryšio saugos pavojų.

- **Dirbkite naudodami užkardą.**

Užkarda yra tam tikras užtvaras, tikrinantis tinkle siunčiamus duomenis ir duomenų užklausas ir atmetantis bet kokius įtartinus elementus. Yra įvairių programinės įrangos ir aparatūros užkardų. Kai kuriuose tinkluose naudojamas abiejų tipų derinys.

- **Naudokite belaidžio ryšio šifravimą.**

Savo WLAN tinkle galite naudoti įvairius sudėtingus šifravimo protokolus. Raskite sprendimą, kuris geriausiai tinka jūsų tinklui apsaugoti:

- **Wired Equivalent Privacy (WEP)** yra belaidės saugos protokolas, naudojantis WEP raktą visiems tinklo duomenims koduoti ir šifruoti prieš juos perduodant. Paprastai galite leisti tinklui priskirti WEP raktą. Arba galite nustatyti savo raktą, sugeneruoti kitą raktą arba pasirinkti kitas papildomas parinktis. Be tinkamo rakto kiti asmenys negali naudotis WLAN tinklu.
- **WPA (Wi-Fi Protected Access)** kaip ir WEP naudoja saugos nuostatas tinkle perduodamiems duomenims šifruoti ir iššifruoti. Tačiau WPA naudoja ne vieną nekintantį saugos raktą, kaip WEP protokolas, o laikino rakto vientisumo protokolą (TKIP), kad dinamiškai generuotų naują raktą kiekvienam paketui. Jis taip pat generuoja skirtingus raktų rinkinius kiekvienam kompiuteriui tinkle.

Prisijungimas prie WLAN

Kad prisijungtumėte prie WLAN tinklo, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įsitikinkite, kad WLAN įrenginys įjungtas. Jei jis įjungtas, belaidžių įrenginių lemputė šviečia mėlynai. Jei belaidžių įrenginių lemputė šviečia geltonai, paspauskite belaidžio tinklo mygtuką.
2. Pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, spustelėkite tinklo piktogramą.
3. Sąraše pasirinkite savo WLAN tinklą.
4. Spustelėkite **Connect** (Jungtis).

Jei tinklas yra WLAN, turintis nustatytą saugą, būsite paprašyti įvesti tinklo saugos raktą, kuris yra saugos kodas. Įveskite kodą ir spustelėkite **OK** (Gerai), kad užmegztumėte ryšį.

 PASTABA: Jei sąraše jokių WLAN tinklų nėra, jūs esate už belaidžio kelvedžio arba prieigos taško diapazono ribų.

PASTABA: Jei nematote tinklo, prie kurio norite prisijungti, spustelėkite **Open Network and Sharing Center** (Atidaryti tinklo ir bendrinimo centrą) ir **Set up a new connection or network** (Nustatyti naują ryšį arba tinklą). Parodomas parinkčių sąrašas. Galite pasirinkti rankiniu būdu ieškoti tinklo ir prie jo prisijungti arba sukurti naują tinklo ryšį.

Kai ryšys užmegztas, užveskite pelės žymiklį ant tinklo piktogramos pranešimų srityje, esančioje užduočių juostos dešinėje pusėje, kad patikrintumėte ryšio pavadinimą ir būseną.

 PASTABA: Veikimo diapazonas (kiek toli perduodamas jūsų belaidžio ryšio signalas) priklauso nuo WLAN įdiegimo, kelvedžio gamintojo ir trikdžių, kuriuos skleidžia kiti elektroniniai įrenginiai arba statybinės kliūtys, pavyzdžiui, sienos ir grindys.

Daugiau informacijos apie WLAN naudojimą ieškokite šiuose šaltiniuose:

- jūsų IPT pateikiamoje informacijoje ir belaidžio kelvedžio bei kitos WLAN įrangos gamintojų instrukcijose,
- sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) pateikiamoje informacijoje ir svetainių saituose.

Norėdami sužinoti šalia jūsų esančių WLAN tinklų sąrašą, susisiekite su savo IPT arba ieškokite jų žiniatinklyje. Keletas svetainių, kuriose pateikiamas viešųjų WLAN tinklų sąrašas: „Cisco Internet Mobile Office Wireless Locations“, „Hotspotlist“ ir „Geektools“. Peržiūrėkite kiekvieno viešojo WLAN tinklo vietos įkainius ir prisijungimo reikalavimus.

Tarptinklinis prisijungimas prie kito tinklo

Kompiuterį perkėlus į kito WLAN diapazono ribas, „Windows“ bando prisijungti prie to tinklo. Jei bandymas sėkmingas, kompiuteris automatiškai prisijungia prie naujo tinklo. Jei „Windows“ neatpažįsta naujo tinklo, atlikite tokius pačius veiksmus, kuriuos iš pradžių atlikote, kad prisijungtumėte prie WLAN.

HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio naudojimas (tik tam tikruose modeliuose)

HP mobilusis plačiajuostis ryšys leidžia kompiuteriui naudotis belaidžiais teritoriniais tinklais (WWAN) norint pasiekti internetą iš daugiau vietų ir didesnėse zonose nei naudojant WLAN tinklus. Norint naudoti HP mobilųjį plačiajuostį ryšį reikia tinklo paslaugų teikėjo (vadinamo *mobiliojo tinklo operatoriumi*), kuris dauguma atveju yra mobiliųjų telefonų tinklo operatorius. HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio veikimo zona panaši į mobiliųjų telefonų balso skambučių veikimo zoną.

Kai naudojamas su mobiliojo tinklo operatoriaus paslauga, HP mobilusis plačiajuostis ryšys suteikia galimybę prisijungti prie interneto, siųsti el. laiškus arba prisijungti prie įmonės tinklo keliaujant arba esant už „Wi-Fi“ viešosios prieigos taškų diapazono ribų.

HP mobilusis plačiajuostis ryšys palaiko šias technologijas:

- HSPA (High Speed Packet Access), kuri suteikia prieigą prie tinklų, sukurtų pagal globaliosios mobiliojo ryšio sistemos (GSM) telekomunikacijų standartą,
- EV-DO (Evolution Data Optimized), kuri suteikia prieigą prie tinklų, sukurtų pagal dalijamojo kodo kelių vartotojų prieigos (CDMA) telekomunikacijų standartą.

Kad aktyvintumėte mobiliojo plačiajuosčio ryšio paslaugą, jums gali reikėti HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio serijos numerio. Serijos numeris atspausdintas ant etiketės, esančios kompiuterio akumuliatoriaus skyriaus viduje.

Kai kurie mobiliojo tinklo operatoriai reikalauja naudoti abonemento identifikavimo modulį (SIM). SIM kortelėje saugoma pagrindinė informacija apie jus, pavyzdžiui, asmeninis identifikavimo numeris (PIN) ir tinklo informacija. Kai kuriuose kompiuteriuose SIM kortelė būna iš anksto įdiegta akumuliatoriaus skyriuje. Jei SIM kortelė nebuvo iš anksto įdiegta, ji gali būti su jūsų kompiuteriu pateikiamoje HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio pakuotėje arba mobiliojo tinklo operatorius ją gali pateikti atskirai.

Informacijos, kaip įdėti ir išimti SIM kortelę, ieškokite šio skyriaus dalyse „SIM kortelės įdėjimas“ ir „SIM kortelės išėmimas“.

Informacijos apie HP mobilųjį plačiajuostį ryšį ir pageidaujamo mobiliojo tinklo operatoriaus paslaugos aktyvinimo instrukcijų ieškokite su jūsų kompiuteriu pateikiamoje HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio informacijoje. Išsamesnės informacijos ieškokite HP svetainėje adresu <http://www.hp.com/go/mobilebroadband> (tik JAV).

SIM kortelės įdėjimas

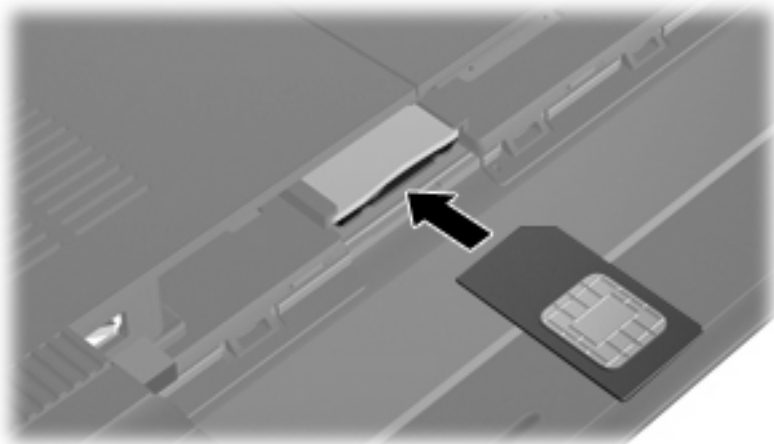
Norėdami įdėti SIM kortelę, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Išjunkite kompiuterį. Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką, kad įjungtumėte kompiuterį. Tada išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komandomis.
2. Uždarykite ekraną.
3. Atjunkite visus prie kompiuterio prijungtus išorinius įrenginius.
4. Ištraukite elektros laidą iš kintamosios srovės lizdo.
5. Padėkite apverstą kompiuterį ant lygaus paviršiaus taip, kad akumulatoriaus skyrius būtų prieš jus.
6. Išimkite akumuliatorių.

- △ **ISPĖJIMAS:** Dėdami SIM kortelę, nupjautą kampą nukreipkite taip, kaip parodyta iliustracijoje. Jei SIM kortelę įdėsite atvirkščiai arba ne ta puse, akumuliatorius gali neužsifikuoti bei sugadinti SIM kortelę ir jos jungtį.

Kad nesugadintumėte jungčių, SIM kortelę dėkite nenaudodami jėgos.

7. Įdėkite SIM kortelę į SIM kortelės angą ir švelniai stumkite SIM kortelę į angą, kol ji užsifikuos.

8. Įdėkite akumuliatorių.

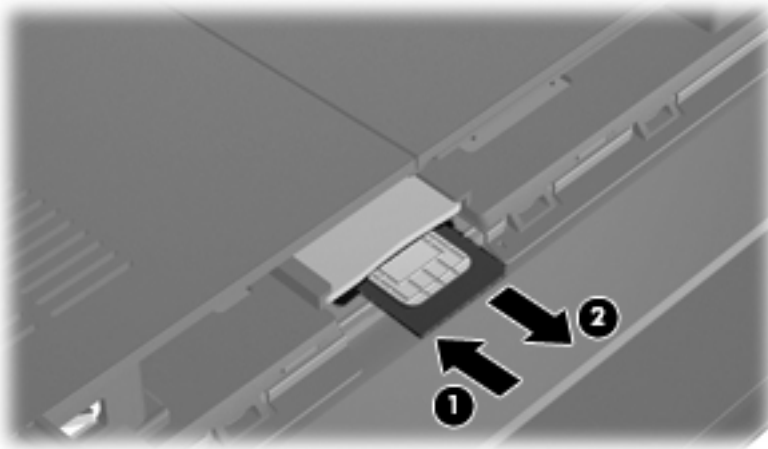
📄 **PASTABA:** Neįdėjus akumulatoriaus, HP mobilusis plačiajuostis ryšys neveikia.

9. Iš naujo prijunkite kompiuterį prie išorinio energijos šaltinio.
10. Iš naujo prijunkite išorinius įrenginius.
11. Įjunkite kompiuterį.

SIM kortelės išėmimas

Norėdami išimti SIM kortelę, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Išjunkite kompiuterį. Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką, kad įjungtumėte kompiuterį. Tada išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komandomis.
2. Uždarykite ekraną.
3. Atjunkite visus prie kompiuterio prijungtus išorinius įrenginius.
4. Ištraukite elektros laidą iš kintamosios srovės lizdo.
5. Padėkite apverstą kompiuterį ant lygaus paviršiaus taip, kad akumuliatoriaus skyrius būtų prieš jus.
6. Išimkite akumuliatorių.
7. Paspauskite SIM kortelę **(1)** ir išimkite ją iš angos **(2)**.

8. Įdėkite akumuliatorių.
9. Iš naujo prijunkite kompiuterį prie išorinio energijos šaltinio.
10. Iš naujo prijunkite išorinius įrenginius.
11. Įjunkite kompiuterį.

„Bluetooth“ belaidžių įrenginių naudojimas

„Bluetooth“ įrenginys suteikia mažo diapazono belaidį ryšį, kuris pakeičia sujungiamus kabelius, paprastai jungiančius elektroninius įrenginius, pavyzdžiui:

- kompiuterius (stalinius, nešiojamuosius, PDA),
- telefonus (mobiliuosius, belaidžius, intelektualiuosius telefonus),
- vaizdo perteikimo įrenginius (spausdintuvus, fotoaparatus),
- garso įrenginius (ausines su mikrofonu, garsiakalbius).

„Bluetooth“ įrenginiai suteikia tiesioginio ryšio funkcines galimybes, kurios leidžia nustatyti „Bluetooth“ įrenginių asmeninį tinklą (PAN). Informacijos apie „Bluetooth“ įrenginių konfigūravimą ir naudojimą ieškokite „Bluetooth“ programinės įrangos žinyne.

„Bluetooth“ ir interneto ryšio bendras naudojimas (ICS)

HP **nerekomenduoja** vieno kompiuterio su „Bluetooth“ nustatyti kaip pagrindinio ir naudoti jį kaip šliužą, per kurį kiti kompiuteriai gali jungtis prie interneto. Kai du arba daugiau kompiuterių sujungti naudojant „Bluetooth“, o interneto ryšio bendras naudojimas (ICS) įgalintas viename iš kompiuterių, kiti kompiuteriai gali neturėti galimybės prisijungti prie interneto naudodami „Bluetooth“ tinklą.

„Bluetooth“ pranašumas yra informacijos perdavimų iš kompiuterio į belaidžius įrenginius (ir atvirkščiai), įskaitant mobiliuosius telefonus, spausdintuvus, fotoaparatus ir PDA, sinchronizavimas. Negalėjimas nuosekliai sujungti dviejų arba daugiau kompiuterių bendrai naudotis internetu „Bluetooth“ ryšiu yra „Bluetooth“ ir operacinės sistemos „Windows“ apribojimas.

Belaidžio ryšio trikčių šalinimas

Kai kurios galimos belaidžio ryšio problemų priežastys:

- buvo pakeista tinklo konfigūracija (SSID arba sauga);
- belaidis įrenginys netinkamai įdiegtas arba išjungtas;
- sugedo belaidžio įrenginio arba kelvedžio aparatūra;
- belaidžio įrenginio signalą slopina kitų įrenginių skleidžiami trikdžiai.

 PASTABA: Belaidžiai tinklo įrenginiai yra tik tam tikruose kompiuterių modeliuose. Jei belaidis tinklas nenurodytas funkcijų sąrašė ant kompiuterio pakuotės, kompiuteryje galite pridėti belaidžio tinklo funkcines galimybes įsigydami belaidžio tinklo įrenginį.

Prieš atlikdami galimų tinklo ryšio problemos sprendimų seką, įsitikinkite, kad įdiegtos visų belaidžių įrenginių tvarkyklės.

Naudokite šiame skyriuje pateikiamas procedūras, kad patikrintumėte ir sutaisytumėte kompiuterį, kuris neprisijungia prie norimo tinklo.

Nepavyksta prisijungti prie WLAN

Jei iškyla problemų jungiantis prie WLAN, patikrinkite, ar kompiuteryje tinkamai įdiegtas integruotasis WLAN įrenginys.

 PASTABA: Operacinėje sistemoje „Windows“ įdiegta vartotojo abonemento valdymo funkcija, padidinanti jūsų kompiuterio saugą. Kad galėtumėte atlikti kai kurias užduotis, pavyzdžiui, įdiegti programinę įrangą, paleisti paslaugų programas arba keisti „Windows“ nuostatas, sistema gali paprašyti leidimo arba slaptažodžio. Išsamesnės informacijos ieškokite sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir sauga).
2. Srityje **System** (Sistema) spustelėkite **Device Manager** (Įrenginių tvarkytuvė).
3. Spustelėkite rodyklę šalia **Network adapters** (Tinklo adapteriai), kad būtų rodomi visi adapteriai.
4. Tinklo adapterių sąrašė atpažinkite WLAN įrenginį. WLAN įrenginio sąrašo elemente gali būti pavartoti terminai *wireless* (belaidis), *wireless LAN* (belaidis LAN), *WLAN*, *Wi-Fi* arba *802.11*.

Jei sąrašė nėra WLAN įrenginio, jūsų kompiuteryje nėra integruoto WLAN įrenginio arba netinkamai įdiegta WLAN įrenginio tvarkyklė.

Išsamesnės informacijos apie WLAN trikčių šalinimą ieškokite sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) pateiktuose svetainių saituose.

Nepavyksta prisijungti prie pageidaujamo WLAN tinklo

„Windows“ gali automatiškai taisyti sugadintą WLAN ryšį.

- Jei pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, yra tinklo piktograma, dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite piktogramą ir spustelėkite **Troubleshoot problems** (Trikčių šalinimas).

„Windows“ iš naujo nustato tinklo įrenginį ir bando iš naujo prisijungti prie vieno iš pageidaujamų tinklų.

- Jei pranešimų srityje tinklo piktogramos nėra, atlikite toliau nurodytus veiksmus.
 1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Network and Internet** (Tinklas ir internetas) > **Network and Sharing Center** (Tinklo ir bendrinimo centras).
 2. Spustelėkite **Troubleshoot problems** (Trikčių šalinimas) ir pasirinkite tinklą, kurį norite taisyti.

Nerodoma WLAN tinklo piktograma

Jei sukonfigūravus WLAN pranešimų srityje nerodoma tinklo piktograma, trūksta programinės įrangos tvarkyklės arba ji sugadinta. Taip pat gali būti parodytas „Windows“ klaidos pranešimas „Device not Found“ (Įrenginys nerastas). Būtina iš naujo įdiegti tvarkyklę.

Naujausios versijos WLAN kompiuterio programinę įrangą ir tvarkyklės atsisiųskite iš HP svetainės <http://www.hp.com>.

 PASTABA: Jei naudojamą WLAN įrenginį įsigijote atskirai, naujausios programinės įrangos ieškokite gamintojo svetainėje.

Kad gautumėte naujausios versijos WLAN kompiuterio programinę įrangą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite interneto naršyklę ir eikite į <http://www.hp.com/support>.
2. Pasirinkite savo šalį arba regioną.
3. Spustelėkite programinės įrangos ir tvarkyklių atsisiuntimo parinktį ir ieškos lauke įveskite savo kompiuterio modelio numerį.
4. Spauskite klavišą **enter** ir vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

Nepasiekiami esami WLAN tinklo saugos kodai

Jei jungiantis prie WLAN jūsų reikalauja tinklo rakto arba pavadinimo (SSID), tinklas yra apsaugotas. Kad prisijungtumėte prie apsaugoto tinklo, privalote turėti esamus kodus. SSID ir tinklo raktas yra iš raidžių ir skaitmenų sudaryti kodai, identifikuojantys kompiuterį tinkle.

- Jei naudojate prie jūsų asmeninio belaidžio kelvedžio prijungtu tinklu, peržiūrėkite kelvedžio vartotojo vadovą, kad rastumėte instrukcijas, kaip nustatyti tuos pačius kodus kelvedyje ir WLAN įrenginyje.
- Jei naudojate privačiu tinklu, pavyzdžiui, tinklu biure arba viešuoju interneto pokalbių kambariu, susisiekite su tinklo administratoriumi, kad gautumėte kodus, o kai paraginama, įveskite juos.

Kai kurių tinklų kelvedžiuose arba prieigos taškuose naudojami SSID arba tinklo raktai reguliariai keičiami, tokiu būdu sustiprinant saugą. Jūs taip pat turite pakeisti atitinkamą kodą kompiuteryje.

Jei jums pateikiami nauji belaidžio tinklo raktai ir tinklo SSID, o jūs anksčiau buvote prisijungę prie to tinklo, kad prisijungtumėte prie jo, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Network and Internet** (Tinklas ir internetas) > **Network and Sharing Center** (Tinklo ir bendrinimo centras).

2. Kairiajame skydelyje spustelėkite **Manage wireless networks** (Tvarkyti belaidžius tinklus).

Parodomas pasiekiamų WLAN tinklų sąrašas. Jei esate viešosios prieigos taške, kuriame aktyvinti keli WLAN, sąrašė rodomi keli tinklai.

3. Pasirinkite tinklą sąrašė, dešiniu ju pelės klavišu spustelėkite jį ir spustelėkite **Properties** (Ypatybės).

 PASTABA: Jei norimo tinklo sąrašė nėra, kreipkitės į tinklo administratorių ir išsiaiškinkite, ar kelvedis arba prieigos taškas veikia.

4. Spustelėkite skirtuką **Security** (Sauga) ir įveskite tinkamus belaidžio ryšio šifravimo duomenis lauke **Network security key** (Tinklo saugos raktas).

5. Spustelėkite **OK** (Gerai), kad įrašytumėte nuostatas.

WLAN ryšys labai silpnas

Jei ryšys labai silpnas arba jūsų kompiuteris negali prisijungti prie WLAN, sumažinkite kitų įrenginių skleidžiamus trikdžius toliau nurodytais būdais:

- Perkelkite kompiuterį arčiau belaidžio kelvedžio arba prieigos taško.
- Laikina atjunkite tokius įrenginius kaip mikrobangų krosnelė, belaidis arba mobilusis telefonas, kad įsitikintumėte, ar šie įrenginiai neslopina signalo.

Jei ryšys nepagerėja, pabandykite nustatyti įrenginį visiškai iš naujo užmegzti ryšį.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Network and Internet** (Tinklas ir internetas) > **Network and Sharing Center** (Tinklo ir bendrinimo centras).

2. Kairiajame skydelyje spustelėkite **Manage wireless networks** (Tvarkyti belaidžius tinklus).

Parodomas pasiekiamų WLAN tinklų sąrašas. Jei esate viešosios prieigos taške, kuriame aktyvinti keli WLAN, sąrašė rodomi keli tinklai.

3. Spustelėkite tinklą ir spustelėkite **Remove** (Pašalinti).

Nepavyksta prisijungti prie belaidžio kelvedžio

Jei nepavyksta prisijungti prie belaidžio kelvedžio, iš naujo nustatykite belaidį kelvedį atjungdami jį nuo maitinimo šaltinio 10–15 sekundžių.

Jei kompiuteris vis dar negali prisijungti prie WLAN, iš naujo paleiskite belaidį kelvedį. Išsamesnės informacijos ieškokite kelvedžio gamintojo instrukcijose.

Prijungimas prie vietinio tinklo (LAN)

Norint prijungti kompiuterį prie vietinio tinklo (LAN) reikia turėti 8 kontaktų RJ-45 tinklo kabelį (įsigyjamas atskirai). Jei tinklo kabelyje integruota triukšmų mažinimo schema (1), apsauganti nuo TV ir radijo bangų priėmimo keliamų trikdžių, nukreipkite kabelio galą su schema (2) į kompiuterio pusę.

Norėdami prijungti tinklo kabelį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

⚠ DĖMESIO! Kad išvengtumėte elektros smūgio, gaisro ir nesugadintumėte įrangos, nejunkite modemo arba telefono kabelio į RJ-45 (tinklo) lizdą.

1. Junkite tinklo kabelį į tinklo lizdą (1), esantį kompiuteryje.
2. Kitą kabelio galą junkite į sieninį tinklo lizdą (2).

4 Daugialypė terpė

Daugialypės terpės funkcijos

Kompiuterio daugialypės terpės funkcijos jums leidžia klausytis muzikos, žiūrėti filmus ir peržiūrėti nuotraukas. Jūsų kompiuteryje gali būti įdiegti tokie daugialypės terpės komponentai:

- integruotieji garsiakalbiai muzikai klausytis,
- integruotasis mikrofonas saviems garso įrašams įrašyti,
- integruotoji interneto kamera, leidžianti fotografuoti ir daryti vaizdo įrašus,
- iš anksto įdiegta daugialypės terpės programinė įranga, leidžianti atkurti ir tvarkyti muziką, filmus bei nuotraukas.

PASTABA: Jūsų kompiuteryje gali nebūti kai kurių išvardytų komponentų.

Tolesniuose skyriuose paaiškinama, kaip atpažinti ir naudoti jūsų kompiuteryje esančius daugialypės terpės komponentus.

Daugialypės terpės komponentų atpažinimas

Toliau pateiktoje iliustracijoje ir lentelėje aprašomos kompiuterio daugialypės terpės funkcijos.

Komponentas	Aprašymas
(1) Interneto kameros lemputė	Šviečia: interneto kamera naudojama.
(2) Interneto kamera	Leidžia fotografuoti ir daryti vaizdo įrašus. PASTABA: Kad galėtumėte daryti vaizdo įrašus, turite įdiegti papildomą interneto kameros programinę įrangą.
(3) Vidinis mikrofonas	Skirtas garsui įrašyti.
(4) Garso išvesties (ausinių) lizdas / garso įvesties (mikrofono) lizdas	Skirtas garsui atkurti prijungus pasirinktinius išorinius maitinamus stereofoninius garsiakalbius, ausines (apgaubiančias ausis, įstatomas į ausis, su mikrofonu) ar televizorių. Taip pat galima prijungti pasirinktinį ausinių mikrofoną. DĖMESIO! Kad sumažintumėte asmeninio susižalojimo pavojų, prieš užsidėdami ausines (apgaubiančias ausis, įstatomas į ausis ar su mikrofonu) sureguliuokite garsumą. Papildomos saugos informacijos ieškokite vartotojo vadove <i>Regulatory, Safety and Environmental Notices</i> (Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija). PASTABA: Kai prie šio lizdo prijungtas įrenginys, kompiuterio garsiakalbiai neveikia.

Komponentas	Aprašymas
(5)	Garsiakalbiai (2)
(6)	
(7)	
(8)	

Garsumo reguliavimas

Garsumą galite reguliuoti toliau nurodytais valdikliais.

- Kompiuterio garsumo spartusis klavišas – tai klavišo **fn (1)** ir vieno iš funkcinių klavišų **f8 (2)**, **f10 (3)** arba **f11 (4)** derinys.
 - Kad išjungtumėte arba atkurtumėte garsumą, spauskite **fn+f8**.
 - Kad sumažintumėte garsumą, spauskite **fn+f10**.
 - Kad padidintumėte garsumą, spauskite **fn+f11**.

- Operacinės sistemos „Windows“ garsumo valdikliai
 - a. Spustelėkite piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai), esančią pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje.
 - b. Garsumą didinkite arba mažinkite traukdami slankiklį aukštyn arba žemyn. Norėdami garsą išjungti, spustelėkite piktogramą **Mute Speakers** (Nutildyti garsiakalbius).

– arba –

- a. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite pranešimų srityje esančią piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai), tada spustelėkite **Open Volume Mixer** (Atidaryti garsumo maišytuvą).
- b. Stulpelyje „Volume Control“ (Garsumo valdiklis) garsumą galite padidinti arba sumažinti traukdami slankiklį aukštyn arba žemyn. Garsą galite išjungti ir spustelėję piktogramą **Mute Speakers** (Išjungti garsiakalbius).

Jei pranešimų srityje piktograma „Speakers“ (Garsiakalbiai) nerodoma, pridėkite ją toliau nurodytais veiksmais.

- a. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Show hidden icons** (Rodyti paslėptas piktogramas) (pranešimų srities kairėje pusėje esanti rodyklė).
 - b. Spustelėkite **Customize notification icons** (Tinkinti pranešimų piktogramas).
 - c. Skiltyje **Behaviors** (Elgesys) pasirinkite **Show icon and notifications for the Volume icon** (Rodyti piktogramą ir pranešimus piktogramai Garsumas).
 - d. Spustelėkite **OK** (Gerai).
- Programų garsumo valdikliai:

Garsumą taip pat galima reguliuoti kai kuriose programose.

Daugialypės terpės programinė įranga

Kompiuteryje iš anksto įdiegta daugialypės terpės programinė įranga jums leidžia leisti muziką, žiūrėti filmus ir peržiūrėti nuotraukas.

Kitos iš anksto įdiegtos daugialypės terpės programinės įrangos naudojimas

Norėdami surasti kitą iš anksto įdiegtą daugialypės terpės programinę įrangą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) ir atidarykite norimą naudoti daugialypės terpės programą. Pavyzdžiui, jei norite naudoti „Windows Media“ leistuvą (tik tam tikruose modeliuose), spustelėkite **Windows Media Player** („Windows Media“ leistuvas).

 PASTABA: Kai kurios programos gali būti poaplankiuose.

Iš interneto atsisiųstos daugialypės terpės programinės įrangos diegimas

- ▲ Jei norite diegti iš interneto atsisiųstą daugialypės terpės programinę įrangą, apsilankykite programinės įrangos gamintojo svetainėje ir vykdykite nurodymus.

 PASTABA: Iš interneto atsisiųstoje programinėje įrangoje gali būti virusų. Daugiau informacijos ieškokite skyriuje „Sauga“.

Garsas

Jūsų kompiuteryje yra įvairių garso funkcijų, leidžiančių:

- leisti muziką per kompiuterio ir/arba prijungtus išorinius garsiakalbius,
- įrašyti garsą naudojant vidinį arba pasirinktinį išorinį ausinių mikrofoną,
- atsisiųsti muzikos iš interneto,
- kurti daugialypės terpės pristatymus naudojant garsą ir vaizdus,
- perduoti garsą ir vaizdus greitųjų pranešimų programomis.

Išorinių garso įrenginių prijungimas

 DĖMESIO! Kad sumažintumėte asmeninio susižalojimo pavojų, prieš užsidėdami ausines (apgaubiančias ausis, įstatomas į ausis ar su mikrofonu) sureguliuokite garsumą. Papildomos saugos informacijos ieškokite vartotojo vadove *Regulatory, Safety and Environmental Notices* (Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija).

Informacijos apie išorinių įrenginių, pavyzdžiui, išorinių garsiakalbių, ausinių arba ausinių su mikrofonu, prijungimą ieškokite prie įrenginio pridėtose instrukcijose. Norėdami pasiekti geriausių rezultatų, laikykitės toliau pateiktų nurodymų.

- Įsitikinkite, kad įrenginio kabelis yra su 4 konduktorių jungtimi, palaikančia tiek garso išvestį (ausines), tiek garso įvestį (mikrofoną).
- Įsitikinkite, kad įrenginio kabelis saugiai prijungtas prie tinkamo kompiuterio lizdo. (Kabelių jungtys paprastai būna pažymėtos spalvomis, sutampančiomis su atitinkamų kompiuterio lizdų spalvomis.)
- Įdiekite visas išoriniam įrenginiui reikalingas tvarkykles.

 PASTABA: Tvarkyklė yra būtinoji programa, veikianti kaip vertėjas tarp įrenginio ir jo naudojamų programų.

Garso funkcijų tikrinimas

Norėdami patikrinti kompiuterio sistemos garso funkcijas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas).
2. Spustelėkite **Hardware and Sound** (Aparatūra ir garsas).
3. Spustelėkite **Sound** (Garsas).
4. Atsidarius langui „Sound and Audio Device Properties“ (Garsai ir garso įrenginių ypatybės), spustelėkite skirtuką **Sounds** (Garsai). Skirtuke **Program Events** (Programos įvykiai) pasirinkite bet kokį garsinį įvykį, pavyzdžiui, pyptelėjimą ar pavojaus signalą, ir spustelėkite rodyklės mygtuką, kad patikrintumėte garsą.

Turite išgirsti garsą per garsiakalbius arba per prijungtas ausines.

Kad patikrintumėte kompiuterio garso įrašymo funkcijas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) > **Accessories** (Priedai) > **Sound Recorder** (Garso įrašymo priemonė).
2. Spustelėkite **Start Recording** (Pradėti įrašymą) ir kalbėkite į mikrofoną. Įrašykite failą kompiuterio darbalaukyje.
3. Atidarykite daugialypės terpės programą ir atkurkite garso įrašą.

 PASTABA: Kad garsas būtų įrašytas kuo geriau, kalbėkite tiesiai į mikrofoną ir įrašinėkite aplinkoje, kurioje nėra foninio triukšmo.

Kad patvirtintumėte arba keistumėte kompiuterio garso nuostatas, pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **Hardware and Sound** (Aparatūra ir garsas) > **Sound** (Garsas).

Vaizdas

Jūsų kompiuteris leidžia naudoti įvairias vaizdo funkcijas:

- žiūrėti filmus,
- žaisti žaidimus internetu,
- redaguoti paveikslėlius ir vaizdo įrašus pristatymams,
- prijungti išorinius vaizdo įrenginius.

Išorinio monitoriaus arba projektoriaus prijungimas

Išorinį vaizdo įrenginį, pavyzdžiui, monitorių arba projektorių, junkite prie išorinio monitoriaus prievado VGA kabeliu (įsigijamas atskirai).

Norėdami prijungti išorinį monitorių arba projektorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Prijunkite pasirinktinį VGA kabelį prie kompiuterio išorinio monitoriaus prievado.

2. Kitą kabelio jungtį prijunkite prie išorinio monitoriaus arba projektoriaus.

 PASTABA: Jei tinkamai prijungtas išorinis monitorius arba projektorius nerodo ekrano vaizdo, spauskite **fn+f2**, kad vaizdas būtų perduotas į išorinį vaizdo įrenginį. Jei pakartotinai spausite **fn+f2**, ekrano vaizdas bus pakaitomis perduodamas į vaizdo įrenginį ir kompiuterį.

HDMI įrenginio prijungimas

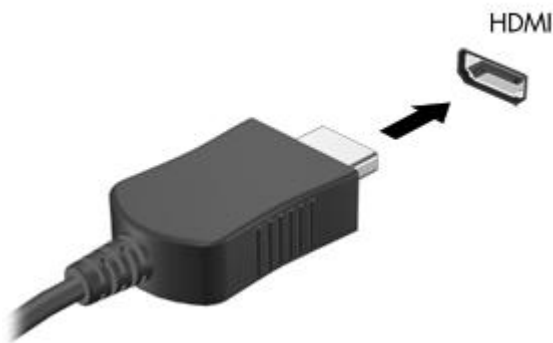
Kompiuteris turi HDMI (didelės raiškos daugialypės terpės sąsaja) prievadą. Per HDMI prievadą prie kompiuterio jungiamas pasirinktinis vaizdo ar garso įrenginys, pavyzdžiui, didelės raiškos televizorius arba kitas suderinamas skaitmeninės ar garso aparatūros komponentas.

 PASTABA: Kad vaizdo signalai galėtų būti perduodami per HDMI prievadą, reikia turėti HDMI kabelį (išgijamas atskirai).

Kompiuteris palaiko vieną prie HDMI prievado prijungtą HDMI įrenginį, tuo pačiu metu palaikydamas vaizdą kompiuterio ar kito palaikomo išorinio vaizdo įrenginio ekrane.

Norėdami prijungti vaizdo ar garso įrenginį prie HDMI prievado, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Vieną HDMI kabelio jungtį prijunkite prie kompiuterio HDMI prievado.

2. Kitą kabelio jungtį prijunkite prie vaizdo įrenginio pagal įrenginio gamintojo instrukcijas.
3. Kompiuteryje spauskite **fn+f2**, kad perjungtumėte vaizdą iš vieno prie kompiuterio prijungto vaizdo įrenginio į kitą.

HDMI garso konfigūravimas (tik tam tikruose modeliuose)

Kad konfigūruotumėte HDMI garsą, pirmiausia prijunkite garso ar vaizdo įrenginį (pavyzdžiui, didelės raiškos televizorių) prie kompiuterio HDMI prievado. Tada konfigūruokite numatytąjį garso atkūrimo įrenginį.

1. Dešiniuju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai), esančią pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, tada spustelėkite **Playback devices** (Atkūrimo įrenginiai).
2. Skirtuke **Playback** (Atkūrimas) spustelėkite **Digital Output** (Skaitmeninė išvestis) arba **Digital Output Device (HDMI)** (Skaitmeninės išvesties įrenginys (HDMI)).
3. Spustelėkite **Set Default** (Nustatyti numatytąjį) ir **OK** (Gerai).

Norėdami gražinti garsą į kompiuterio garsiakalbius, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Dešiniuju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Speakers** (Garsiakalbiai), esančią pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, tada spustelėkite **Playback devices** (Atkūrimo įrenginiai).
2. Skirtuke **Playback** (Atkūrimas) spustelėkite **Speakers** (Garsiakalbiai).
3. Spustelėkite **Set Default** (Nustatyti numatytąjį) ir **OK** (Gerai).

Interneto kamera

Jūsų kompiuteryje virš ekrano yra integruotoji interneto kamera. Interneto kamera – tai įvesties įrenginys, leidžiantis įrašyti vaizdą arba jį rodyti kitiems.

Jei norite naudoti interneto kamerą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All programs** (Visos programos) > **ArcSoft WebCam Companion 3** > **WebCam Companion 3**.
2. Spustelėkite **Capture** (Fiksuoti) > **Take pictures** (Fiksuoti paveikslėlius).

 PASTABA: Paveikslėlis automatiškai įrašomas į aplanką **My Documents** (Mano dokumentai).

5 Diskų ir išoriniai įrenginiai

Diskų įrenginiai

Įrengtų diskų įrenginių atpažinimas

Jūsų kompiuteryje įrengtas standusis diskas (su besisukančiu disku) arba puslaidininkinis diskas (SSD) su puslaidininkine atmintimi. SSD diske nėra judamųjų dalių, todėl jis skleidžia mažiau šilumos nei standusis diskas.

Kad peržiūrėtumėte kompiuteryje įrengtus diskų įrenginius, pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Computer** (Kompiuteris).

Diskų įrenginių priežiūra

Diskų įrenginiai yra lengvai pažeidžiami kompiuterio komponentai, todėl su jais reikia elgtis atsargiai. Prieš naudodami diskų įrenginius perskaitykite toliau pateiktus įspėjimus. Kai kuriems jų atliekamiems veiksams taikomi papildomi įspėjimai.

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad nesugadintumėte kompiuterio, diskų įrenginio ir neprarastumėte informacijos, laikykitės toliau nurodytų atsargumo priemonių.

Prieš perkeldami kompiuterį, prie kurio prijungtas išorinis standusis diskas, inicijuokite užmigdymo režimą ir palaukite, kol ekranas išsijungs, arba tinkamai atjunkite išorinį standųjį diską.

Prieš imdami diskų įrenginį rankomis, pašalinkite elektrostatinį krūvį paliesdami jo nedažytą metalinį paviršių.

Nelieskite keičiamojo diskų įrenginio ar kompiuterio jungčių kontaktų.

Su diskų įrenginiu elkitės atsargiai, jo nenumeskite ir nedėkite ant jo daiktų.

Prieš atjungdami arba prijungdami diskų įrenginį išjunkite kompiuterį. Jei nežinote, ar kompiuteris išjungtas, užmigdytas ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, įjunkite kompiuterį ir jį išjunkite operacinės sistemos komandomis.

Nenaudokite per daug jėgos diskų įrenginiui į diskų įrenginio skyrių įstumti.

Nenaudokite klaviatūros ir nejudinkite kompiuterio, kol optinis diskų įrenginys (tik tam tikruose modeliuose) rašo į diską. Įrašymo procesas jautrus vibracijai.

Jei akumuliatorius naudojamas kaip vienintelis energijos šaltinis, prieš rašydami į laikmeną įsitikinkite, kad jis pakankamai įkrautas.

Nenaudokite diskų įrenginio esant labai aukštai temperatūrai ar drėgnumui.

Stenkitės, kad ant diskų įrenginio nepatektų skysčių. Diskų įrenginio nepurškite valymo priemonėmis.

Prieš išimdami diskų įrenginį iš diskų įrenginio skyriaus, taip pat prieš keliaudami, siųsdami ar palikdami saugoti, iš diskų įrenginio išimkite laikmeną.

Jei diskų įrenginį reikia siųsti paštu, supakuokite jį į celofaną su oro pūslelėmis arba kitą apsauginę medžiagą ir ant paketo užklijuokite etiketę „FRAGILE“ (Dūžta).

Stenkitės, kad diskų įrenginys nepatektų į magnetinį lauką. Magnetinį lauką skleidžiantiems saugos įrenginiams priklauso oro uostų apsaugos vartai ir rankiniai skaitytuvai. Oro uosto saugos įrenginiuose, kuriais tikrinamas rankinis bagažas (pvz., konvejerio juostose), vietoje magnetinių laukų naudojami rentgeno spinduliai, todėl jie negadina diskų įrenginio.

Standžiojo disko našumo gerinimas

Disko defragmentavimo programos naudojimas

Naudojant kompiuterį, standžiajame diske esantys failai tampa fragmentuoti. Disko defragmentavimo programa sujungia fragmentuotus failus ir aplankus standžiajame diske, todėl sistema veikia efektyviau.

Norėdami paleisti disko defragmentavimo programą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) > **Accessories** (Priedai) > **System Tools** (Sistemos įrankiai) > **Disk Defragmenter** (Disko defragmentavimo programa).
2. Spustelėkite **Defragment now** (Defragmentuoti dabar).

 PASTABA: Operacinėje sistemoje „Windows®“ įdiegta vartotojo abonemento valdymo funkcija, padidinanti kompiuterio saugumą. Galite būti paprašyti pateikti leidimą arba įvesti slaptažodį, kad galėtumėte atlikti tam tikras užduotis, pavyzdžiui, įdiegti programas, vykdyti paslaugų programas arba keisti „Windows“ nuostatas. Išsamesnės informacijos ieškokite priemonėje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

Papildoma informacija pasiekama disko defragmentavimo programinės įrangos žinyne.

Disko valymo programos naudojimas

Disko valymo programa standžiajame diske ieško nereikalingų failų, kuriuos galite saugiai panaikinti, kad atlaisvintumėte vietas diske ir kompiuteris veiktų efektyviau.

Norėdami paleisti disko valymo programą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) > **Accessories** (Priedai) > **System Tools** (Sistemos įrankiai) > **Disk Cleanup** (Disko valymas).
2. Vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

Standžiojo disko keitimas standžiojo disko skyriuje

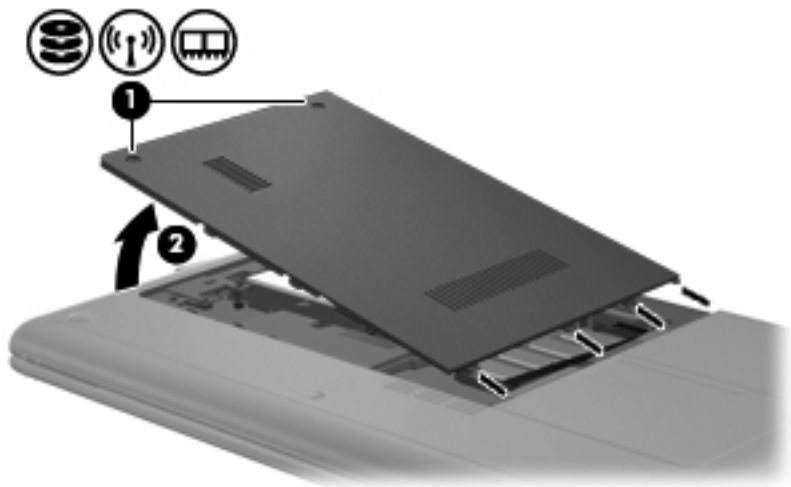
△ **ĮSPĖJIMAS:** Laikykitės toliau pateiktų nurodymų, kad neprarastumėte informacijos ir sistema netaptų neveikli.

Prieš išimdami standųjį diską iš standžiojo disko skyriaus išjunkite kompiuterį. Neiškirkite standžiojo disko, kol kompiuteris įjungtas, užmigdytas arba veikia sulaikytosios veiksenos režimu.

Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką, kad įjungtumėte kompiuterį. Tada išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komandomis.

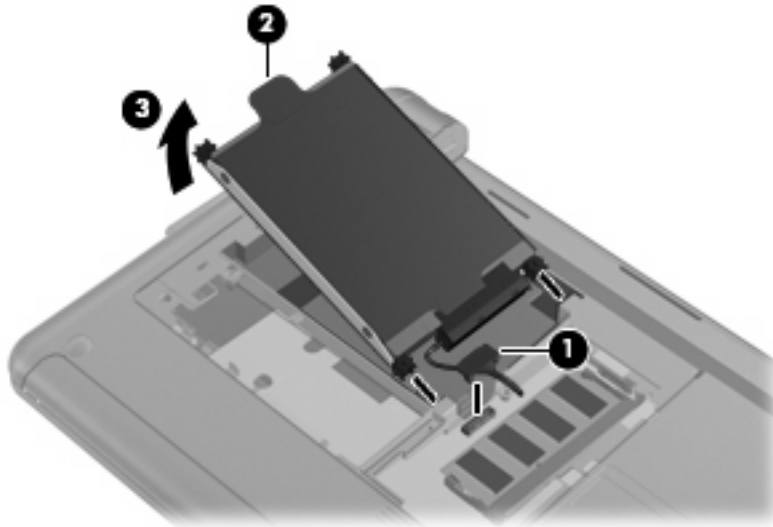
Norėdami išimti standųjį diską, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įrašykite savo darbą.
2. Išjunkite kompiuterį ir uždarykite ekraną.
3. Atjunkite visus prie kompiuterio prijungtus išorinius įrenginius.
4. Ištraukite elektros laidą iš kintamosios srovės lizdo.
5. Apverskite kompiuterį ir padėkite ant plokščio paviršiaus.
6. Iš kompiuterio išimkite akumuliatorių.
7. Nukreipkite standžiojo disko skyrių į save ir atveržkite 2 standžiojo disko dangtelio varžtus **(1)**.
8. Pakelkite standžiojo disko dangtelį nuo kompiuterio **(2)**.

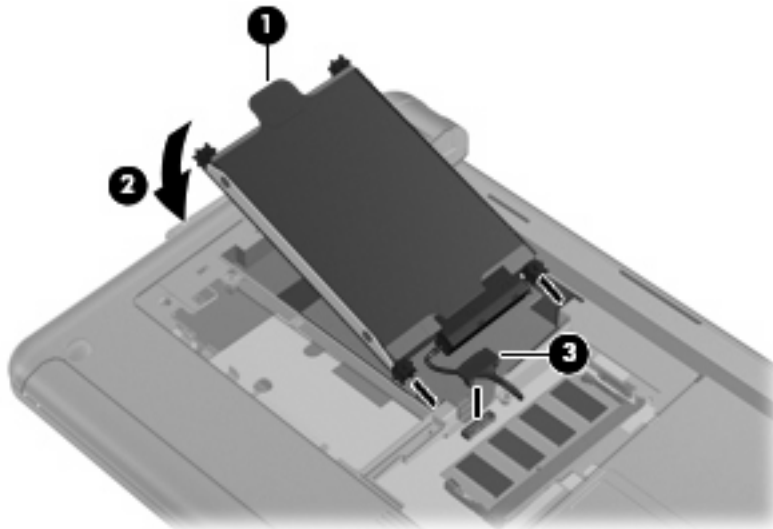
9. Atjunkite standžiojo disko kabelį **(1)**, kuriuo standusis diskas pritvirtintas prie kompiuterio.

10. Pakelkite standžiojo disko ąselę (2) ir išimkite standųjį diską (3) iš standžiojo disko skyriaus.

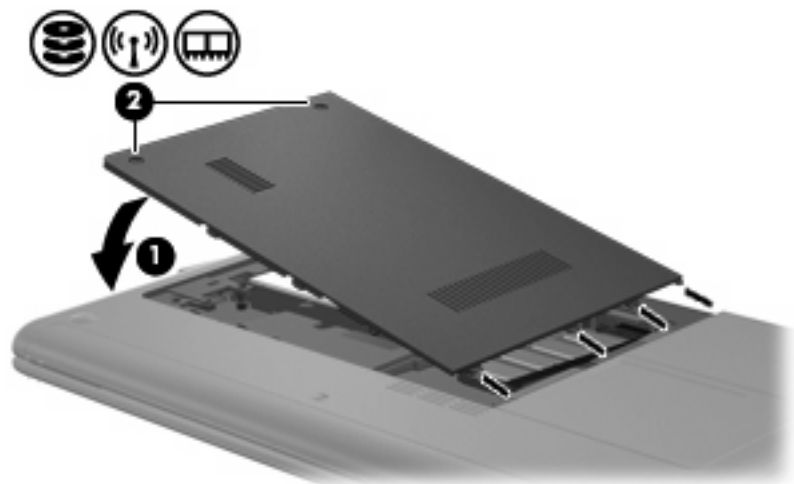
Norėdami įstatyti standųjį diską, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Laikydami už standžiojo disko ąselės (1) stumkite standųjį diską (2) į standžiojo disko skyrių, kol jis užsifiksuos.
2. Iš naujo pritvirtinkite standžiojo disko kabelį (3).

3. Atitaisykite standžiojo disko dangtelio kištukus į jiems skirtas vietas kompiuteryje ir uždarykite dangtelį (1).

4. Priveržkite 2 standžiojo disko dangtelio varžtus (2).

Išorinių diskų įrenginių naudojimas

Keičiamieji išoriniai diskų įrenginiai suteikia daugiau galimybių informacijai saugoti ir pasiekti.

USB diskų įrenginiai būna tokių tipų:

- 1,44 megabaitų talpos diskelių įrenginys,
- standžiojo disko modulis (standusis diskas su prijungtu adapteriu),
- DVD-ROM diskų įrenginys,
- DVD / CD-RW įrenginys,
- DVD±RW ir CD-RW įrenginys,
- DVD±RW ir CD-RW „SuperMulti“ įrenginys su dvisluoksnių diskų palaikymu,
- DVD±RW ir CD-RW „SuperMulti“ įrenginys su dvisluoksnių diskų ir „LightScribe“ palaikymu,
- „Blu-ray“ ROM DVD±R/RW „SuperMulti“ DL įrenginys,
- „Blu-ray“ ROM DVD±R/RW „SuperMulti“ DL įrenginys su „LightScribe“ palaikymu,
- HD DVD diskų įrenginys.

Pasirinktinių išorinių diskų įrenginių prijungimas

 PASTABA: Daugiau informacijos apie reikiamą programinę įrangą, tvarkykles ar prievadų naudojimą ieškokite gamintojo instrukcijose.

Norėdami prie kompiuterio prijungti išorinį diskų įrenginį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad jungdami maitinamą diskų įrenginį sumažintumėte įrangos gedimo pavojų, įsitikinkite, kad diskų įrenginys išjungtas, kintamosios srovės maitinimo laidas ištrauktas.

1. Diskų įrenginį prijunkite prie kompiuterio.

 PASTABA: Išorinis optinis diskų įrenginys turi būti prijungtas prie *kompiuterio* USB prievado, o ne prie kito išorinio įrenginio, pavyzdžiui, šakotuvo arba doko, USB prievado.

2. Jei norite prijungti maitinamą diskų įrenginį, elektros laidą junkite į įžemintą kintamosios srovės lizdą.

3. Įjunkite diskų įrenginį.

Jei norite atjungti nemaitinamą išorinį diskų įrenginį, išjunkite jį ir atjunkite nuo kompiuterio. Jei norite atjungti maitinamą išorinį diskų įrenginį, išjunkite jį, atjunkite jį nuo kompiuterio ir ištraukite kintamosios srovės maitinimo laidą.

Optinių diskų įrenginių bendrinimas

Nors jūsų kompiuteryje neįrengtas optinis diskų įrenginys, galite bendrai naudoti kito kompiuterio optinį diskų įrenginį ir šitaip lengvai pasiekti programinę įrangą ir duomenis (taip pat diegti programas). Kitas kompiuteris turi būti su optiniu diskų įrenginiu ir būti tame pačiame laidiniame arba belaidžiam tinkle. Diskų įrenginių bendrinimas yra operacinės sistemos „Windows“ funkcija, leidžianti kitiems žmonėms bendrai naudoti kompiuterio diskų įrenginį tinkle.

 PASTABA: Informacijos apie namų tinklo nustatymą ir diskų įrenginių bendrinimą ieškokite sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

PASTABA: Kai kurie diskai, pavyzdžiui, DVD filmų ir žaidimų diskai, gali būti apsaugoti nuo kopijavimo. Tokių DVD ar kompaktinių diskų bendrai naudoti negalėsite.

Išoriniai įrenginiai

USB įrenginio naudojimas

Universali nuoseklioji magistralė (USB) yra aparatūros sąsaja, kurią galima naudoti pasirinktiniam išoriniam įrenginiui prijungti, pavyzdžiui, USB klaviatūrai, pelei, diskų įrenginiui arba šakotuvui. Įrenginius galima prijungti prie sistemos, pasirinktinio doko įrenginio arba pasirinktinio plėtos produkto.

Kai kuriems USB įrenginiams reikia papildomos palaikymo programinės įrangos, kuri paprastai yra pridėta prie įrenginio. Išsamesnės informacijos apie įrenginiui skirtą programinę įrangą ieškokite gamintojo instrukcijose.

Kompiuteryje įrengti 3 arba 4 USB prievadai, palaikantys USB 1.0, USB 1.1 ir USB 2.0 standartų įrenginius. Prijungus pasirinktinį USB šakotuvą, pasirinktinį doko įrenginį arba pasirinktinį plėtos produktą, su kompiuteriu galima naudoti papildomų USB prievadų.

USB įrenginio prijungimas

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad nesugadintumėte USB jungties, prijungdami USB įrenginį, nenaudokite jėgos.

▲ Kad prijungtumėte USB įrenginį prie kompiuterio, junkite įrenginio USB kabelį į USB prievadą.

Aptikus įrenginį, girdėti signalas.

📄 **PASTABA:** Prijungus USB įrenginį, pranešimų srityje galite pasirodyti pranešimas, kuriuo nurodoma, kad sistema atpažino įrenginį.

USB įrenginio atjungimas

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad neprarastumėte informacijos ir sistema netaptų neveikli, saugiai atjunkite USB įrenginį atlikdami toliau nurodytus veiksmus.

ĮSPĖJIMAS: Kad nesugadintumėte USB jungties, neatjunkite USB įrenginio tiesiog ištraukdami kabelį.

Norėdami atjungti USB įrenginį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, spustelėkite piktogramą **Safely Remove Hardware and Eject Media** (Saugus aparatūros šalinimas ir laikmenos išstūmimas).

📄 **PASTABA:** Kad būtų parodyta piktograma **Safely Remove Hardware and Eject Media** (Saugus aparatūros šalinimas ir laikmenos išstūmimas), spustelėkite piktogramą **Show hidden icons** (Rodyti paslėptas piktogramas) (pranešimų srities kairėje pusėje esanti rodyklė).

2. Spustelėkite įrenginio pavadinimą sąrašė.

📄 **PASTABA:** Jums pranešama, kad pašalinti aparatūros įrenginį saugu.

3. Atjunkite įrenginį.

Į skaitmeninių laikmenų angą dedamų kortelių naudojimas

Pasirinktinės skaitmeninės kortelės leidžia saugiai laikyti duomenis ir patogiai jais dalytis. Šios kortelės dažnai naudojamos kamerosose su skaitmeninėmis laikmenomis ir PDA (asmeninis skaitmeninis padėjėjas) įrenginiuose, o taip pat kituose kompiuteriuose.

Į skaitmeninių laikmenų angą galima dėti šių formatų skaitmenines korteles:

- „Memory Stick“ (MS),
- „Memory Stick Pro“ (MS/Pro),
- „MultiMediaCard“ (MMC),
- „Secure Digital“ (SD) atminties kortelę,
- „Secure Digital High Capacity“ (SDHC) atminties kortelę,
- „xD-Picture Card“ (XD),
- H tipo „xD-Picture Card“ (XD),
- M tipo „xD-Picture Card“ (XD).

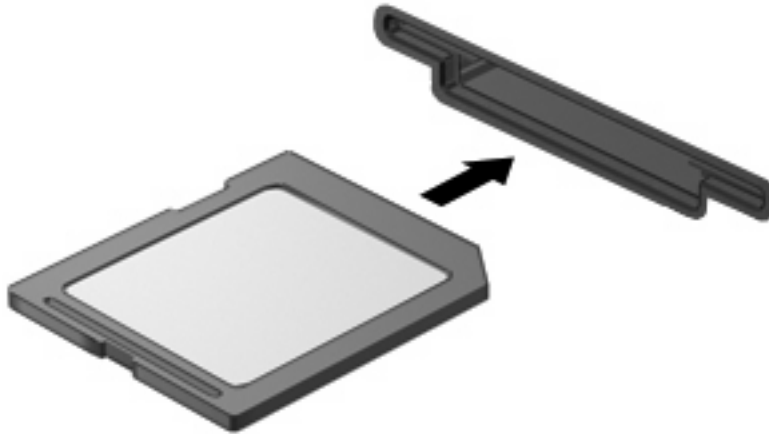
Skaitmeninės kortelės įdėjimas

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad nesugadintumėte skaitmeninės kortelės arba kompiuterio, į skaitmeninių laikmenų angą nedėkite jokio tipo adapterio.

ĮSPĖJIMAS: Kad nesugadintumėte skaitmeninės kortelės jungčių, skaitmeninę kortelę dėkite, nenaudodami jėgos.

1. Skaitmeninę kortelę laikykite etikete į viršų, nukreiptą jungtimis į kompiuterį.

- Įdėkite kortelę į skaitmeninių laikmenų angą ir ją stumkite, kol ji užsifiksuos.

Kai įrenginys bus aptiktas, išgirsite garsą ir bus parodytas parinkčių meniu.

Skaitmeninės kortelės išėmimas

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad neprarastumėte duomenų ir sistema netaptų neveikli, saugiai išimkite skaitmeninę kortelę atlikdami toliau nurodytus veiksmus.

- Įrašykite informaciją ir uždarykite visas su skaitmenine kortele susijusias programas.

📄 **PASTABA:** Kad sustabdytumėte duomenų perdavimą, operacinės sistemos lange „Copying“ (Kopijuojama) spustelėkite **Cancel** (Atšaukti).

- Norėdami išimti skaitmeninę kortelę, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- Pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje, spustelėkite piktogramą **Safely Remove Hardware and Eject Media** (Saugus aparatūros šalinimas ir laikmenos išstūmimas).

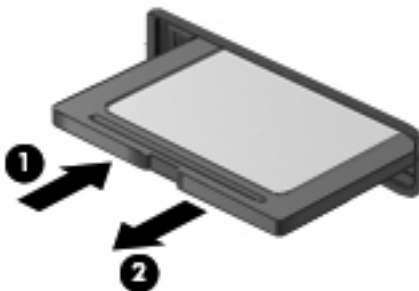
📄 **PASTABA:** Jei ši piktograma nerodoma, spustelėkite piktogramą **Show Hidden Icons** (Rodyti paslėptas piktogramas) (rodyklė, esanti kairėje pranešimų srities pusėje).

- Sąrašė spustelėkite skaitmeninės kortelės pavadinimą.

📄 **PASTABA:** Jums pranešama, kad pašalinti aparatūros įrenginį saugu.

- Spustelėkite **Stop** (Stabdyti) ir **OK** (Gerai).

- Paspauskite skaitmeninę kortelę **(1)** ir išimkite ją iš angos **(2)**.

6 Atminties moduliai

Kompiuterio standžiojo disko skyriaus viduje yra viena atminties modulio anga. Pakeitus esamą atminties modulį galima padidinti kompiuterio atminties talpą.

- △ **DĖMESIO!** Kad išvengtumėte elektros smūgio ir nesugadintumėte įrangos, prieš dėdami atminties modulį, atjunkite elektros laidą ir išimkite visus akumulatorius.
- △ **ISPĖJIMAS:** Elektrostatinė iškrova gali sugadinti elektroninius komponentus. Prieš pradėdami bet kokią procedūrą, būtinai palieskite žemintą metalinį objektą, kad iškrautumėte statinį elektros krūvį.

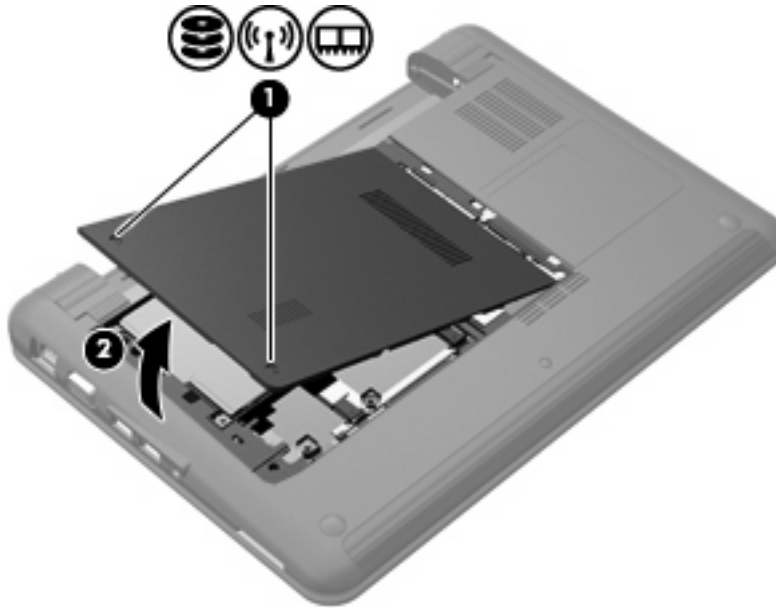
Kad pakeistumėte atminties modulį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įrašykite savo darbą.
2. Išjunkite kompiuterį ir uždarykite ekraną.

Jei nesate tikri, ar kompiuteris išjungtas, ar veikia sulaikytosios veiksenos režimu, paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką, kad įjungtumėte kompiuterį. Tada išjunkite kompiuterį operacinės sistemos komandomis.

3. Atjunkite visus prie kompiuterio prijungtus išorinius įrenginius.
4. Ištraukite elektros laidą iš kintamosios srovės lizdo.
5. Apverskite kompiuterį ir padėkite ant plokščio paviršiaus.
6. Iš kompiuterio išimkite akumuliatorių.
7. Naudodami mažą „Phillips“ atsuktuvą atsukite 2 standžiojo disko dangtelio varžtus (1).

8. Pakelkite standžiojo disko dangtelį (2) nuo kompiuterio.

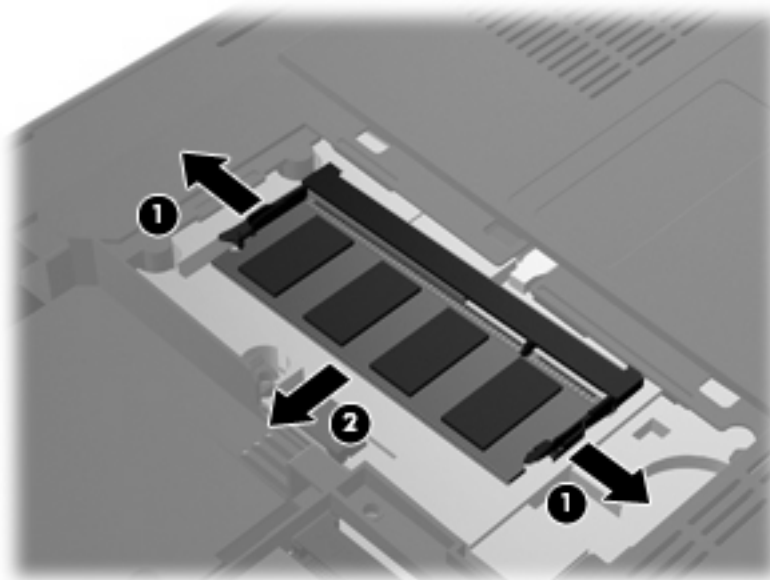
9. Išimkite esamą atminties modulį.

- a. Atlaisvinkite fiksuotus (1) kiekvienoje atminties modulyje pusėje.

Atminties modulis pakreipiamas.

△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad nesugadintumėte atminties modulyje, imkite jį tik už kraštų. Nelieskite komponentų, esančių ant atminties modulyje.

- b. Suimkite atminties modulyje kraštą (2) ir švelniai traukite modulyje iš atminties modulyje skyriaus.

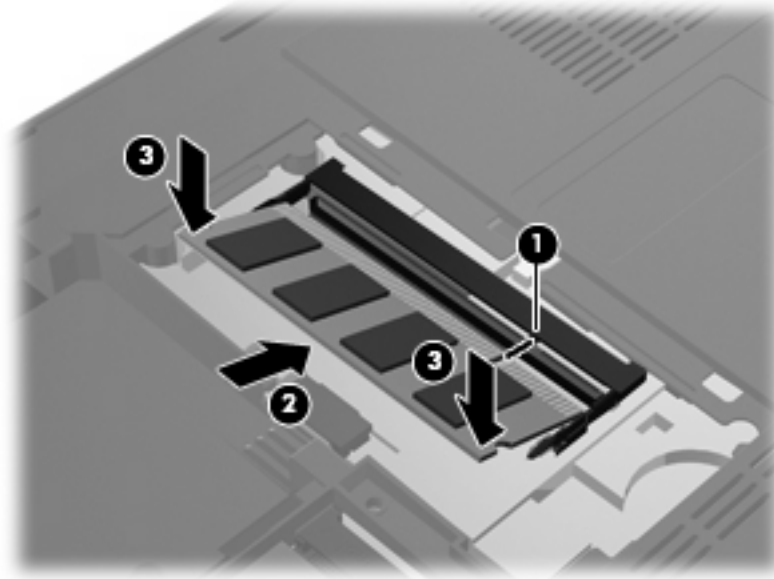

Kad apsaugotumėte atminties modulyje, jį išėmę įdėkite jį į pakuotę, saugančią nuo elektrostatinio krūvio.

10. Įdėkite naują atminties modulį:

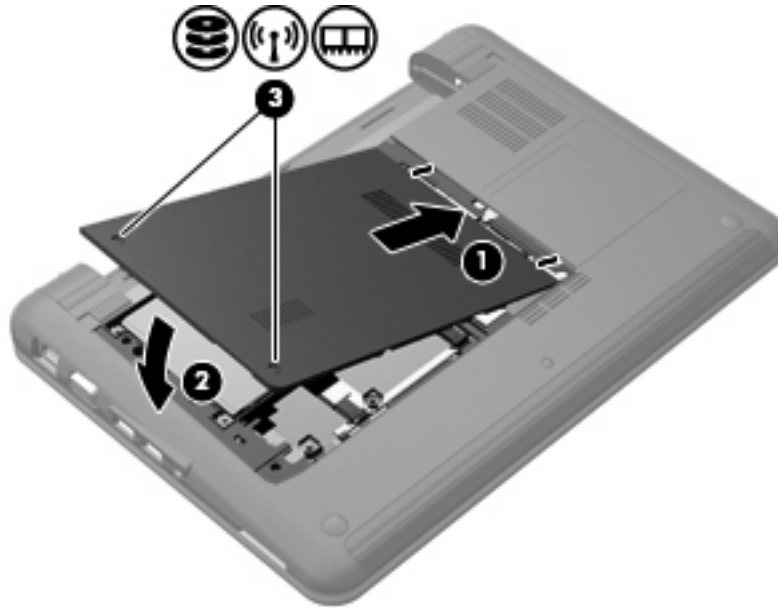
△ **ĮSPĖJIMAS:** Kad nesugadintumėte atminties modulio, imkite jį tik už kraštų. Nelieskite komponentų, esančių ant atminties modulio, ir jo nesulenkite.

- a. Atminties modulio kraštą su grioveliu (1) sulygiuokite su atminties modulio angos skirtuku.
- b. Pakreipkite atminties modulį 45 laipsnių kampu su standžiojo disko skyriaus paviršiumi ir stumkite modulį (2) į atminties modulio angą, kol jis įsitvirtins.
- c. Atsargiai ir tolygiai spauskite atminties modulio (3) kairįjį ir dešinįjį kraštus, kol užsifiksuos fiksuatoriai.

11. Atitaikykite standžiojo disko dangtelio kištukus į jiems skirtas vietas kompiuteryje (1) ir uždarykite dangtelį (2).

12. Priveržkite 2 standžiojo disko dangtelio varžtus (3).

13. Įdėkite akumuliatorių.
14. Paverskite kompiuterį dešine puse į viršų ir prijunkite jį prie išorinio energijos šaltinio; prijunkite išorinius įrenginius.
15. Įjunkite kompiuterį.

7 Žymiklio įrenginiai ir klaviatūra

Žymiklio įrenginio parametrų nustatymas

Kad pasiektumėte „Mouse Properties“ (Pelės ypatybės), pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Devices and Printers** (Įrenginiai ir spausdintuvai). Tada dešiniu juo pelės klavišu spustelėkite įrenginį, nurodantį jūsų kompiuterį, ir pasirinkite **Mouse** (Pelė).

Naudokite „Windows®“ langą Mouse Properties (Pelės ypatybės), kad tinkintumėte žymiklio įrenginių parametrus, pavyzdžiui, mygtuko konfigūraciją, spustelėjimo greitį ir žymiklio parinktis.

Žymiklio įrenginių naudojimas

Jutiklinės planšetės naudojimas

Kad perkeltumėte žymiklį, braukite pirštu per jutiklinės planšetės paviršių ta kryptimi, kuria norite žymiklį perkelti. Naudokite jutiklinės planšetės mygtukus kaip atitinkamus išorinės pelės klavišus. Kad slinktumėte aukštyn ir žemyn naudodami jutiklinės planšetės vertikalios slinkties zoną, braukite pirštu aukštyn ir žemyn per linijas.

 PASTABA: Jei naudojate jutiklinę planšetę žymikliui perkelti, prieš pereidami į slinkties zoną, turite pakelti pirštą nuo jutiklinės planšetės. Paprasčiausias piršto paslinkimas nuo jutiklinės planšetės į slinkties zoną neaktyvins slinkties funkcijos.

Išorinės pelės prijungimas

Prie kompiuterio galite prijungti išorinę USB pelę, naudodami vieną iš kompiuterio USB lizdų.

Klaviatūros naudojimas

Sparčiųjų klavišų naudojimas

Spartieji klavišai yra klavišo **fn** (1) ir vieno iš funkcinių klavišų (2) deriniai.

Piktogramos ant klavišų **f1–f4**, **f6**, **f8**, **f10** ir **f11** simbolizuoja sparčiųjų klavišų funkcijas. Sparčiųjų klavišų funkcijos ir operacijos aprašomos tolesniuose skyriuose.

Funkcija	Spartusis klavišas
Inicijuoja taupymo režimą.	fn+f1
Perjungia vaizdą.	fn+f2
Sumažina ekrano šviesumą.	fn+f3
Padidina ekrano šviesumą.	fn+f4
Inicijuoja „QuickLock“.	fn+f6
Išjungia arba atkuria garsiakalbių garsą.	fn+f8
Sumažina įrenginio garsumą.	fn+f10
Padidina įrenginio garsumą.	fn+f11

Jei norite įvykdyti sparčiųjų klavišų komandą įrenginio klaviatūra, atlikite kurį nors iš toliau nurodytų veiksmų.

- Trumpai paspauskite klavišą **fn**, tada trumpai paspauskite antrąjį sparčiųjų klavišų komandos klavišą.
– arba –
- Paspauskite ir palaikykite nuspaudę klavišą **fn**, trumpai paspauskite antrąjį sparčiųjų klavišų komandos klavišą ir vienu metu atleiskite abu klavišus.

Užmigdymo režimo inicijavimas

- △ **ISPĖJIMAS:** Kad neprarastumėte informacijos, prieš inicijuodami užmigdymo režimą įrašykite savo darbą.

Jei norite inicijuoti užmigdymo režimą, spauskite **fn+f1**.

Inicijavus užmigdymo režimą, jūsų informacija išsaugoma atmintyje, išjungiamas ekranas ir tausojama energija. Kai įrenginys veikia užmigdymo režimu, energijos tiekimo lemputė mirksi.

Kad galėtumėte inicijuoti užmigdymo režimą, įrenginys turi būti įjungtas.

- △ **ISPĖJIMAS:** Jei įrenginiui veikiant užmigdymo režimu akumuliatorius pasiekia kritinį įkrovos lygį, įrenginys inicijuoja sulaikytosios veiksėnos režimą, o atmintyje saugoma informacija įrašoma į standųjį diską. Pagal gamyklinę nuostatą, akumuliatoriui pasiekus kritinį įkrovos lygį, inicijuojamas sulaikytosios veiksėnos režimas, bet šią nuostatą galite keisti „Windows“ valdymo skyde naudodami „Power Options“ (Energijos vartojimo parinktys).

Jei norite nutraukti užmigdymo režimą, trumpai paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką.

Sparčiojo klavišo **fn+f1** funkciją galite keisti. Pavyzdžiui, galite nustatyti, kad sparčiuoju klavišu **fn+f1** vietoje užmigdymo režimo būtų inicijuojamas sulaikytosios veiksėnos režimas.

- 📝 **PASTABA:** Visuose operacinės sistemos „Windows“ languose *energijos taupymo mygtuko* nuorodos taikomos sparčiajam klavišui **fn+f1**.

Ekranu vaizdu perjungimas

Spauskite **fn+f2**, kad perjungtumėte ekranu vaizdą iš vieno prie sistemos prijungto vaizdu įrenginio į kitą. Pavyzdžiui, jei prie kompiuterio prijungtas monitorius, paspaudus **fn+f2**, kompiuterio ekranu vaizdas perduodamas į monitoriaus ekraną. Taip vaizdas rodomas kompiuterio ir monitoriaus ekranuose tuo pačiu metu.

- 📝 **PASTABA:** Jei prie išorinio monitoriaus prievadu norite prijungti išorinį vaizdu įrenginį, pavyzdžiui, monitorių arba projektorių, turite naudoti VGA kabelį (įsigyjamas atskirai).

Dauguma išorinių monitorių vaizdu informaciją iš kompiuterio priima naudodami išorinio VGA vaizdu standartą. Sparčiuoju klavišu **fn+f2** vaizdą taip pat galima perduoti į kitus įrenginius, priimančius vaizdu informaciją iš kompiuterio.

Spartusis klavišas **fn+f2** palaiko šių tipų vaizdo perdavimą; tipai nurodyti su juos naudojančių įrenginių pavyzdžiais:

- LCD (kompiuterio ekranas),
- Išorinis VGA (dauguma išorinių monitorių),
- HDMI (televizijos, vaizdo magnetofonai, DVD leistuvai, vaizdo grotuvai ir vaizdo fiksavimo plokštės su HDMI prievadais).

Ekrano šviesumo mažinimas

Spauskite **fn+f3**, kad sumažintumėte ekrano šviesumą. Laikykite nuspaudę spartųjį klavišą, kad dar labiau sumažintumėte šviesumo lygį.

Ekrano šviesumo didinimas

Spauskite **fn+f4**, kad padidintumėte ekrano šviesumą. Laikykite nuspaudę spartųjį klavišą, kad dar labiau padidintumėte šviesumo lygį.

„QuickLock“ inicijavimas

Spauskite **fn+f6**, kad inicijuotumėte saugos funkciją „QuickLock“.

Funkcija „QuickLock“ apsaugo informaciją rodydama operacinės sistemos langą „Log On“ (įeiti). Kol rodomas langas „Log On“ (įeiti), kompiuteriu negalima naudotis, kol neįvedamas „Windows“ vartotojo slaptažodis arba „Windows“ administratoriaus slaptažodis.

 PASTABA: Prieš naudodami „QuickLock“, turite nustatyti „Windows“ vartotojo arba administratoriaus slaptažodį. Instrukcijų ieškokite sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

Kad naudotumėte „QuickLock“, spauskite **fn+f6**, kad rodytumėte langą Log On (įeiti) ir užrakintumėte kompiuterį. Tada vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus, kad įvestumėte „Windows“ vartotojo arba administratoriaus slaptažodį ir pasiektumėte kompiuterį.

Garsiakalbių garso išjungimas

Spauskite **fn+f8**, kad išjungtumėte garsiakalbių garsą. Spauskite spartųjį klavišą dar kartą, kad garsiakalbių garsą įjungtumėte.

Garsiakalbių garsumo mažinimas

Spauskite **fn+f10**, kad sumažintumėte garsiakalbių garsą. Laikykite nuspaudę spartųjį klavišą, kad dar labiau sumažintumėte garsiakalbių garsą.

Garsiakalbių garsumo didinimas

Spauskite **fn+f11**, kad padidintumėte garsiakalbių garsą. Laikykite nuspaudę spartųjį klavišą, kad dar labiau padidintumėte garsiakalbių garsą.

8 Maitinimo valdymas

Maitinimo parinkčių nustatymas

Energijos taupymo būsenų naudojimas

Kompiuteryje yra dvi gamintojo įgalintos energijos taupymo būsenos: užmigdyto režimas ir sulaikytosios veiksenos režimas.

Kai inicijuotas užmigdyto režimas, maitinimo lemputės mirksi, o ekranas būna tuščias. Jūsų darbas įrašomas į atmintį, dėl to užmigdyto režimą galima nutraukti greičiau nei sulaikytąją veikseną. Jei kompiuteris ilgai veikia užmigdyto režimu arba jei kompiuteriui veikiant užmigdyto režimu išsikrauna akumuliatorius, kompiuteris inicijuoja sulaikytosios veiksenos režimą.

Kai inicijuojamas sulaikytosios veiksenos režimas, jūsų darbas įrašomas į sulaikytosios veiksenos failą standžiajame diske, o kompiuteris išsijungia.

△ **ISPĖJIMAS:** Kad nesuprastėtų garso ir vaizdo kokybė, veiktų visos garso ir vaizdo atkūrimo funkcijos ir neprarastumėte informacijos, neinicijuokite užmigdyto arba sulaikytosios veiksenos režimų, kai skaitoma arba rašoma į diską arba išorinę daugialypės terpės kortelę.

📝 **PASTABA:** Kai kompiuteris veikia užmigdyto arba sulaikytosios veiksenos režimu, negalite inicijuoti jokio tinklo ryšio ir naudoti jokių kompiuterio funkcijų.

Užmigdyto režimo inicijavimas ir nutraukimas

Sistema gamykloje nustatyta inicijuoti miego režimą po 15 minučių neaktyvumo, kai kompiuteris maitinamas akumuliatoriaus energija, ir po 30 minučių neaktyvumo, kai kompiuteris maitinamas išorine energija.

Maitinimo nuostatos ir skirtasis laikas gali būti pakeisti, naudojant priemonę „Power Options“ (Energijos vartojimo parinktys), esančią „Windows®“ valdymo skyde.

Kai kompiuteris įjungtas, užmigdyto režimą inicijuokite toliau nurodytais būdais.

- Spauskite **fn+f1**.
- Trumpai paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką.
- Uždarykite ekraną.
- Spustelėkite **Start** (Pradėti), spustelėkite šalia mygtuko „Shut down“ (Išjungti) esančią rodyklę ir spustelėkite **Sleep** (Užmigdyto režimas).

Užmigdyto režimą nutraukti galite toliau nurodytais būdais.

- Trumpai paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką.
- Jei ekranas uždarytas, atidarykite jį.
- Spauskite klaviatūros klavišą arba nuotolinio valdymo pultelio (tik tam tikruose modeliuose) mygtuką.
- Suaktyvinkite jutiklinę planšetę.

Kai kompiuteryje nutraukiamas užmigdyto režimas, energijos tiekimo lemputė ima šviesti, o jūsų darbas vėl rodomas ekrane, toks pat kaip nustojus dirbti.

 PASTABA: Jei nustatėte, kad nutraukiant energijos taupymo būseną būtų reikalaujama slaptažodžio, turite įvesti „Windows“ slaptažodį ir tik tada jūsų darbas bus parodytas ekrane.

Sulaikytosios veiksens režimo inicijavimas ir nutraukimas

Sistema gamintojo nustatyta inicijuoti sulaikytąją veikseną po 1080 minučių (18 valandų) minučių neaktyvumo, kai kompiuteris maitinamas akumuliatoriaus arba išorine energija, arba kai akumuliatorius išsikrauna.

Maitinimo nuostatos ir skirtasis laikas gali būti pakeisti naudojant priemonę „Power Options“ (Energijos vartojimo parinktys), esančią „Windows“ valdymo skyde.

Norėdami inicijuoti sulaikytosios veiksens režimą:

- ▲ spustelėkite **Start** (Pradėti), spustelėkite šalia mygtuko „Shut down“ (Išjungti) esančią rodyklę ir spustelėkite **Hibernate** (Sulaikytosios veiksens režimas).

Norėdami nutraukti sulaikytosios veiksens režimą:

- ▲ Trumpai paspauskite įjungimo / išjungimo mygtuką.

Energijos tiekimo lemputė ima šviesti, o jūsų darbas vėl rodomas ekrane, toks pat kaip nustojus dirbti.

 PASTABA: Jei nustatėte, kad nutraukiant energijos taupymo būseną būtų reikalaujama slaptažodžio, turite įvesti „Windows“ slaptažodį ir tik tada jūsų darbas bus parodytas ekrane.

Akumuliatoriaus matuoklio naudojimas

Akumuliatoriaus matuoklis yra pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje. Akumuliatoriaus matuoklis leidžia greitai pasiekti maitinimo nuostatas, peržiūrėti likusią akumuliatoriaus įkrovą ir pasirinkti kitą maitinimo planą.

- Kad būtų rodoma likusi akumuliatoriaus įkrova procentais ir esamas maitinimo planas, perkeltite žymiklį virš akumuliatoriaus matuoklio piktogramos.
- Kad pasiektumėte priemonę „Power Options“ (Energijos vartojimo parinktys) arba keistumėte maitinimo planą, spustelėkite akumuliatoriaus matuoklio piktogramą ir pasirinkite elementą iš sąrašo.

Skirtingos akumuliatoriaus matuoklio piktogramos nurodo, ar kompiuteris maitinamas akumuliatoriaus energija, ar išorine energija. Piktograma taip pat rodo pranešimą, jei akumuliatorius pasiekė žemą įkrovos lygį, kritinį įkrovos lygį arba rezervinį įkrovos lygį.

Norėdami slėpti arba rodyti akumuliatoriaus matuoklio piktogramą, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Dešiniuoju pelės klavišu spustelėkite piktogramą **Show hidden icons** (Rodyti paslėptas piktogramas) (pranešimų srities kairėje pusėje esanti rodyklė).
2. Spustelėkite **Customize notification icons** (Tinkinti pranešimų piktogramas).
3. Srityje **Behaviors** (Elgesys) piktogramai „Power“ (Maitinimas) parinkite **Show icons and notifications** (Rodyti piktogramas ir pranešimus).
4. Spustelėkite **OK** (Gerai).

Maitinimo planų naudojimas

Maitinimo planas yra sistemos nuostatų rinkinys, valdantis, kaip kompiuteris naudoja energiją. Maitinimo planai gali padėti tausoti energiją arba padidinti efektyvumą.

Galite pakeisti maitinimo plano nuostatas arba sukurti savo maitinimo planą.

Esamo maitinimo plano peržiūra

- ▲ Spustelėkite akumuliatoriaus matuoklio piktogramą, esančią pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje.

– arba –

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).

Kito maitinimo plano pasirinkimas

- ▲ Spustelėkite akumuliatoriaus matuoklio piktogramą pranešimų srityje ir iš sąrašo pasirinkite maitinimo planą.

– arba –

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys) ir iš sąrašo pasirinkite maitinimo planą.

Maitinimo planų individualizavimas

1. Spustelėkite akumuliatoriaus matuoklio piktogramą pranešimų srityje ir spustelėkite **More power options** (Daugiau energijos vartojimo parinkčių).

– arba –

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).

2. Pasirinkite maitinimo planą ir spustelėkite **Change plan settings** (Keisti plano nuostatas).
3. Keiskite nuostatas taip, kaip norite.
4. Jei norite keisti papildomas nuostatas, spustelėkite **Change advanced power settings** (Keisti papildomus maitinimo parametrus) ir atlikite keitimus.

Slaptažodžio apsaugos nustatymas nutraukiant energijos taupymo būseną

Norėdami nustatyti, kad kompiuteris reikalautų slaptažodžio, kai nutraukiamas užmigdyto arba sulaikytosios veiksenos režimas, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).
2. Kairiajame polangyje spustelėkite **Require a password on wakeup** (Reikalauti slaptažodžio pabundant).
3. Spustelėkite **Change Settings that are currently unavailable** (Keisti nuostatas, kurios dabar nepasiekiamos).
4. Spustelėkite **Require a password (recommended)** (Reikalauti slaptažodžio (rekomenduojama)).
5. Spustelėkite **Save changes** (Įrašyti keitimus).

Išorinio kintamosios srovės šaltinio naudojimas

Išorinis kintamosios srovės šaltinis tiekia energiją per vieną iš šių įrenginių:

△ **DĖMESIO!** Kad išvengtumėte galimų saugos problemų, naudokite tik kartu su kompiuteriu pateikiamą kintamosios srovės adapterį, HP pateiktą atsarginį kintamosios srovės adapterį arba suderinamą kintamosios srovės adapterį, įsigytą iš HP.

- patvirtintą kintamosios srovės adapterį,
- pasirinktinį doko įrenginį arba plėtros produktą.

Kompiuterį prie išorinio kintamosios srovės šaltinio junkite esant bet kuriai iš šių sąlygų:

△ **DĖMESIO!** Nekraukite kompiuterio akumulatoriaus, kai skrendate lėktuvu.

- kai kraunate arba kalibruojate akumuliatorių,
- kai diegiate arba modifikuojate sistemos programinę įrangą,
- kai rašote informaciją į kompaktinį arba DVD diską.

Kai jungiate kompiuterį prie išorinio kintamosios srovės šaltinio, įvyksta šie įvykiai:

- akumuliatorius pradeda krautis,
- jei kompiuteris įjungtas, pasikeičia akumulatoriaus matuoklio piktogramos vaizdas pranešimų srityje.

Atjungus kompiuterį nuo išorinio kintamosios srovės šaltinio, įvyksta šie įvykiai:

- kompiuteris persijungia į maitinimą iš akumulatoriaus,
- ekrano šviesumas automatiškai sumažinamas, kad taupytumėte akumulatoriaus energiją; kad padidintumėte ekrano šviesumą, spauskite spartųjį klavišą **fn+f4** arba prijunkite kintamosios srovės adapterį.

Kintamosios srovės adapterio prijungimas

⚠ **DĖMESIO!** Kad išvengtumėte elektros smūgio ir nesugadintumėte įrangos, laikykitės toliau pateiktų nurodymų.

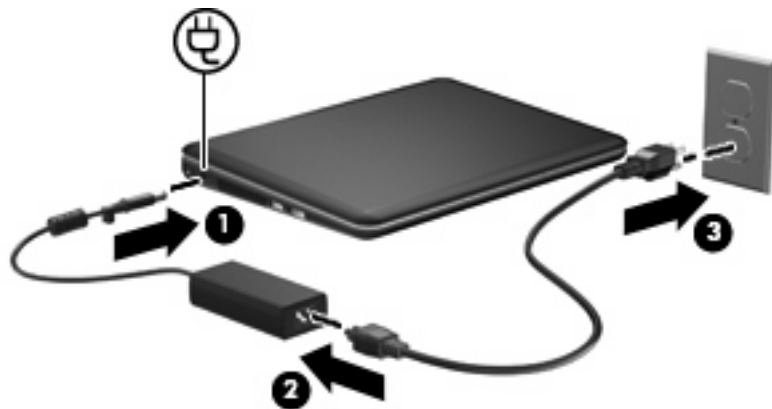
Elektros laido kištukąjunkite į lengvai pasiekiamą kintamosios srovės lizdą.

Kompiuterį nuo elektros tinklo atjunkite ištraukdami elektros laido kištuką iš kintamosios srovės lizdo (o ne iš kompiuterio).

Jei elektros laido kištukas turi tris kontaktus, jį reikia jungti į žemintą lizdą su angomis trimis kontaktams. Nesugadinkite elektros laido žeminimo kontakto, pavyzdžiui, prijungdami dviejų kontaktų adapterį. Žeminimo kontaktas – svarbus saugos elementas.

Norėdami prijungti kompiuterį prie išorinio kintamosios srovės šaltinio, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Junkite kintamosios srovės adapterį į kompiuterio maitinimo jungtį **(1)**.
2. Junkite elektros laidą į kintamosios srovės adapterį **(2)**.
3. Kitą elektros laido galąjunkite į kintamosios srovės lizdą **(3)**.

Kintamosios srovės adapterio patikrinimas

Patikrinkite kintamosios srovės adapterį, jei kompiuteriui esant prijungtam prie kintamosios srovės šaltinio pastebite šiuos požymius:

- kompiuteris neįsijungia,
- ekranas neįsijungia,
- energijos tiekimo lemputė nešviečia.

Norėdami patikrinti kintamosios srovės adapterį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Iš kompiuterio išimkite akumuliatorių.
2. Prijunkite kintamosios srovės adapterį prie kompiuterio ir tada prijunkite jį prie kintamosios srovės lizdo.
3. Įjunkite kompiuterį.

Jei energijos tiekimo lemputė **šviečia**, kintamosios srovės adapteris veikia tinkamai.

Susisiekite su technine pagalba, kad gautumėte informacijos, kaip įsigyti pakaitinį kintamosios srovės maitinimo adapterį. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas) > **Get assistance** (Gauti pagalbą).

Akumulatoriaus energijos naudojimas

Kai įkrautas akumulatorius yra kompiuteryje, o kompiuteris neprijungtas prie išorinio maitinimo šaltinio, kompiuteris naudoja akumulatoriaus energiją. Kai kompiuteris prijungtas prie išorinio kintamosios srovės šaltinio, kompiuteris naudoja kintamosios srovės šaltinio energiją.

Jei kompiuteryje yra įkrautas akumulatorius ir kompiuteris naudoja išorinio kintamosios srovės šaltinio energiją, tiekiamą per kintamosios srovės adapterį, atjungus kintamosios srovės adapterį nuo kompiuterio, kompiuteris persijungia į maitinimą iš akumulatoriaus.

 PASTABA: Kai kompiuterį atjungiame nuo kintamosios srovės šaltinio, ekrano šviesumas sumažėja, kad būtų taupoma akumulatoriaus energija. Kad padidintumėte ekrano šviesumą, naudokite spartųjį klavišą **fn+f4** arba iš naujo prijunkite kintamosios srovės adapterį.

Atsižvelgdami į tai, kaip dirbate, akumuliatorių galite laikyti kompiuteryje arba iš jo išimę. Laikant akumuliatorių kompiuteryje, kai kompiuteris prijungtas prie kintamosios srovės šaltinio, akumulatorius įkraunamas ir apsaugomas jūsų darbas, jei nutrūksta maitinimas. Tačiau akumulatorius kompiuteryje palengva išsikrauna, kai kompiuteris išjungtas ir atjungtas nuo išorinio maitinimo šaltinio.

 DĖMESIO! Kad išvengtumėte galimų saugos problemų, naudokite tik su kompiuteriu pateiktą akumuliatorių, HP pateiktą atsarginį akumuliatorių arba suderinamą akumuliatorių, įsigytą iš HP.

Akumulatoriaus naudojimo laikas skiriasi atsižvelgiant į maitinimo valdymo nuostatas, kompiuteryje veikiančias programas, ekrano šviesumą, prie kompiuterio prijungtus išorinius įrenginius ir kitus veiksnius.

Informacijos apie akumuliatorių radimas sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas)

Sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) yra šie įrankiai ir informacija apie akumuliatorių:

- įrankis „Battery Check“ (Akumulatoriaus patikrinimas), skirtas akumulatoriaus efektyvumui tikrinti,
- informacija apie kalibravimą, maitinimo valdymą ir tinkamą priežiūrą bei saugojimą, kad padidintumėte akumulatoriaus naudojimo laiką,
- informacija apie akumuliatorių tipus, specifikacijas, naudojimo ciklus ir talpą.

Norėdami pasiekti informaciją apie akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas) > **Learn** (Sužinokite) > **Power Plans: Frequently Asked Questions** (Maitinimo planai: dažnai užduodami klausimai).

Įrankio „Battery Check“ (Akumulatoriaus patikrinimas) naudojimas

Sistema „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) gali suteikti informacijos apie kompiuterio akumulatoriaus būseną.

Norėdami paleisti įrankį „Battery Check“ (Akumuliatoriaus patikrinimas), atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Prie kompiuterio prijunkite kintamosios srovės adapterį.

 PASTABA: Kad įrankis „Battery Check“ (Akumuliatoriaus patikrinimas) veiktų tinkamai, kompiuteris turi būti prijungtas prie išorinio energijos šaltinio.

2. Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas) > **Troubleshoot** (Šalinti triktis) > **Power, Thermal and Mechanical** (Maitinimas, terminis ir mechaninis).
3. Spustelėkite skirtuką **Power** (Maitinimas), tada spustelėkite **Battery Check** (Akumuliatoriaus patikrinimas).

Įrankis „Battery Check“ (Akumuliatoriaus patikrinimas) patikrina akumuliatorių ir jo sekcijas, kad nustatytų, ar akumuliatorius veikia tinkamai, ir pateikia patikrinimo rezultatų ataskaitą.

Likusios akumulatoriaus įkrovos rodymas

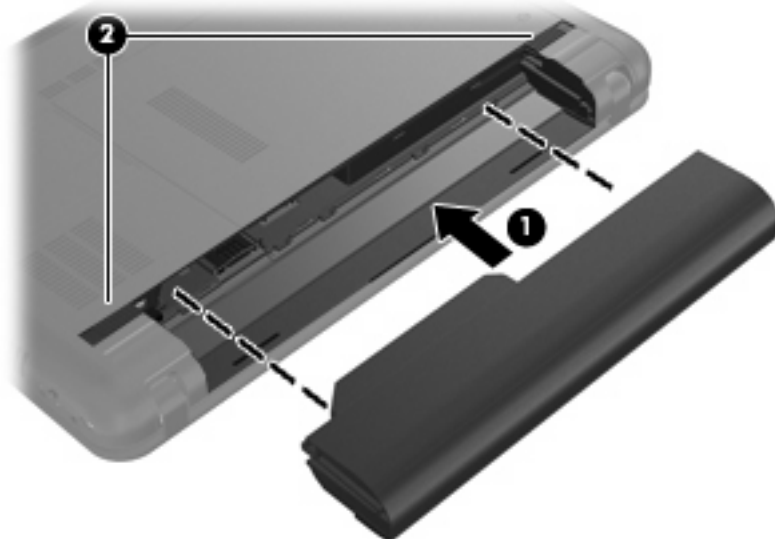
- ▲ Perkelkite žymiklį virš akumulatoriaus matuoklio piktogramos, esančios pranešimų srityje, dešinėje užduočių juostos pusėje.

Kaip įstatyti arba išimti akumuliatorių

- △ **ĮSPĖJIMAS:** Jei akumuliatorius yra vienintelis maitinimo šaltinis, jį išėmę galite prarasti informaciją. Kad neprarastumėte informacijos, prieš išimdami akumuliatorių įrašykite savo darbą ir inicijuokite sulaikytosios veiksėnos režimą arba išjunkite kompiuterį „Windows“ komandomis.

Norėdami įstatyti akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

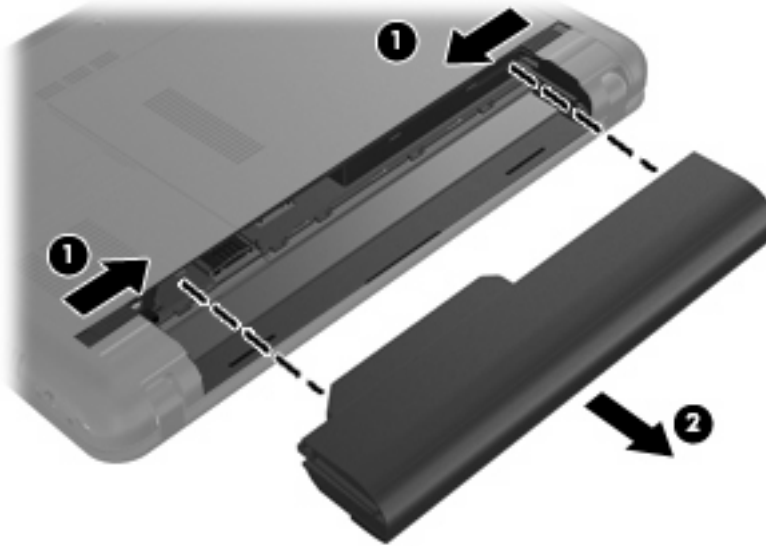
1. Apverskite kompiuterį ir padėkite ant plokščio paviršiaus.
2. Atitaisykite akumulatoriaus kištukus į jiems skirtas vietas kompiuteryje **(1)** ir įstatykite akumuliatorių į akumulatoriaus skyrių. Laisvinamieji akumulatoriaus skląščiai **(2)** užfiksuoja akumuliatorių automatiškai.

Norėdami išimti akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Apverskite kompiuterį ir padėkite ant plokščio paviršiaus.

2. Atlaisvinkite akumuliatorių pastumdami laisvinamuosius akumuliatoriaus skląščius (1), tada išimkite akumuliatorių (2).

Akumuliatoriaus įkrovimas

⚠ **DĖMESIO!** Nekraukite kompiuterio akumuliatoriaus, kai skrendate lėktuvu.

Kai kompiuteris prijungiamas prie išorinio energijos šaltinio, akumuliatorius kraunamas per kintamosios srovės adapterį, papildomą maitinimo adapterį arba papildomą plėtros produktą.

Akumuliatorius kraunamas ir kai kompiuteris išjungtas, ir kai naudojamas, tačiau, kai kompiuteris išjungtas, jis kraunamas greičiau.

Jei akumuliatorius naujas, nebuvo naudotas 2 ir daugiau savaitių arba yra daug šiltesnis arba šaltesnis nei kambario temperatūra, įkrovimas gali užtrukti ilgiau.

Kad prailgintumėte akumuliatoriaus eksploataavimo laiką ir optimizuotumėte akumuliatoriaus įkrovimo rodmenų tikslumą, vadovaukitės šiomis rekomendacijomis:

- jei įkraunate naują akumuliatorių, prieš įjungdami kompiuterį visiškai jį įkraukite;
- kraukite akumuliatorių tol, kol užges akumuliatoriaus lemputė;

📝 **PASTABA:** Jei įkraunant akumuliatorių kompiuteris yra įjungtas, akumuliatoriaus matuoklis pranešimų srityje gali rodyti 100 procentų įkrovą, nors akumuliatorius dar nebus visiškai įkrautas.

- įprastai naudodami kompiuterį leiskite akumuliatoriui išsikrauti iki 5 visiškos įkrovos procentų ir tik tada jį įkraukite;
- jei akumuliatoriaus nenaudojote mėnesį arba daugiau, kalibruokite akumuliatorių, o ne paprasčiausiai jį įkraukite.

Akumulatoriaus lemputė rodo įkrovos būseną.

- Šviečia: akumulatorius įkraunamas.
- Mirksi: akumulatorius – vienintelis šiuo metu prieinamas maitinimo šaltinis – beveik išsikrovęs. Akumulatoriui išsikrovus iki kritinio lygio, akumulatoriaus lemputė ima greitai mirksėti.
- Nešviečia: akumulatorius visiškai įkrautas, naudojamas arba neįdėtas.

Akumulatoriaus išsikrovimo laiko prailginimas

Naudojant akumulatoriaus energiją, akumulatoriaus išsikrovimo laikas skiriasi atsižvelgiant į naudojamą funkcijas. Išsikrovimo laikas palaipsniui trumpėja, nes akumulatoriaus talpa natūraliai mažėja.

Patarimai, kaip prailginti akumulatoriaus išsikrovimo laiką:

- sumažinkite ekrano šviesumą;
- parinkite komandos „Power Options“ (Energijos vartojimo parinktys) nuostatą **Power saver** (Energijos taupymas);
- išimkite akumuliatorių iš kompiuterio, kai jis nenaudojamas arba nekraunamas;
- laikykite akumuliatorių vėsioje, sausoje vietoje.

Žemų akumulatoriaus įkrovos lygių valdymas

Šiame skyriuje pateikta informacija apie gamintojo nustatytus įspėjimus ir sistemos atsakus. Kai kuriuos žemų akumulatoriaus įkrovos lygių įspėjimus ir sistemos atsakus įmanoma pakeisti, naudojant „Windows“ valdymo skydo priemonę Power Options (Energijos vartojimo parinktys). Nuostatos, nustatytos priemone Power Options (Energijos vartojimo parinktys), neturi įtakos lemputėms.

Žemų akumulatoriaus įkrovos lygių atpažinimas

Kai vieninteliu kompiuterio maitinimo šaltiniu esantis akumulatorius išsikrauna, mirksi akumulatoriaus lemputė.

Jei akumulatorius lieka išsikrovęs, kompiuteryje rodomas kritinis akumulatoriaus įkrovos lygis, o akumulatoriaus lemputė ima greitai mirksėti.

Kai akumulatorius išsikrovęs:

- jei sulaikytosios veiksenos režimas įgalintas, o kompiuteris įjungtas arba užmigdytas, jis inicijuoja sulaikytosios veiksenos režimą.
- jei sulaikytosios veiksenos režimas išjungtas, o kompiuteris įjungtas arba užmigdytas, jis trumpai veikia užmigdymo režimu, o tada išsijungia. Neįrašyta informacija prarandama.

Žemo akumulatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas

- △ **ISPĖJIMAS:** Kad sumažintumėte informacijos praradimo riziką, kai kompiuterio akumulatoriaus įkrovos lygis yra kritinis, o kompiuteris inicijavo sulaikytąją veikseną, nejunkite maitinimo, kol maitinimo lemputės neišsijungia.

Žemo akumulatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai pasiekiamas išorinis maitinimo šaltinis

- ▲ Prijunkite vieną iš šių įrenginių:
- kintamosios srovės adapterį,
 - papildomą plėtros produktą arba doko įrenginį,
 - papildomą maitinimo adapterį,

Žemo akumulatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai pasiekiamas įkrautas akumulatorius

1. Išjunkite kompiuterį arba inicijuokite sulaikytąją veikseną.
2. Išimkite išsikrovusį akumuliatorių ir įdėkite įkrautą akumuliatorių.
3. Įjunkite kompiuterį.

Žemo akumulatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai nepasiekiamas joks maitinimo šaltinis

- ▲ Inicijuokite sulaikytąją veikseną.
– arba –
Įrašykite savo darbą ir išjunkite kompiuterį.

Žemo akumulatoriaus įkrovos lygio problemos sprendimas, kai kompiuteryje nepavyksta išjungti sulaikytosios veiksenos

Kai kompiuteriui netiekama pakankamai energijos, kad išjungtumėte sulaikytąją veikseną, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įdėkite įkrautą akumuliatorių arba prijunkite kompiuterį prie išorinio maitinimo šaltinio.
2. Nutraukite sulaikytosios veiksenos režimą trumpai paspausdami įjungimo / išjungimo mygtuką.

Akumulatoriaus kalibravimas

Kalibruokite akumuliatorių esant šioms sąlygoms:

- kai akumulatoriaus įkrovimo rodmenys atrodo netikslūs,
- kai pastebite žymius akumulatoriaus veikimo laiko pokyčius.

Net jei akumulatorius naudojamas labai dažnai, jo nereikia kalibruoti daugiau nei kartą per mėnesį. Taip pat nebūtina kalibruoti naujo akumulatoriaus.

1 veiksmas: visiškai įkraukite akumuliatorių

 DĖMESIO! Nekraukite kompiuterio akumulatoriaus, kai skrendate lėktuvu.

 PASTABA: Akumuliatorių galima krauti ir kai kompiuteris išjungtas, ir kai naudojamas, tačiau jis kraunamas greičiau, kai kompiuteris išjungtas.

Norėdami visiškai įkrauti akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Įdėkite akumuliatorių į kompiuterį.
2. Prijunkite kompiuterį prie kintamosios srovės adapterio, pasirinktinio maitinimo adapterio, pasirinktinio plėtros produkto arba pasirinktinio doko įrenginio ir prijunkite adapterį arba įrenginį prie išorinio energijos šaltinio.

Kompiuterio akumulatoriaus lemputė ima šviesti.
3. Palikite kompiuterį prijungtą prie išorinio energijos šaltinio, kol akumulatorius bus visiškai įkrautas.

Kompiuterio akumulatoriaus lemputė užgesa.

2 veiksmas: išjunkite sulaikytosios veiksenos ir užmigdymo režimą

1. Spustelėkite akumulatoriaus matuoklio piktogramą pranešimų srityje, tada – **More power options** (Daugiau energijos vartojimo parinkčių).

– arba –

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).
2. Esamo maitinimo plano srityje spustelėkite **Change plan settings** (Keisti plano nuostatas).
3. Užsirašykite **Turn off the display** (Išjungti ekraną) nuostatas, pateiktas stulpelyje **On battery** (Iš akumulatoriaus), kad po kalibravimo galėtumėte jas nustatyti iš naujo.
4. Keiskite **Turn off the display** (Išjungti ekraną) nuostatą į **Never** (Niekada).
5. Spustelėkite **Change advanced power settings** (Keisti papildomus maitinimo parametrus).
6. Spustelėkite pliuso ženklą šalia **Sleep** (Užmigdymo režimas) ir šalia **Hibernate after** (Sulaikytosios veiksenos režimas po).
7. Užsirašykite **On battery** (Iš akumulatoriaus) nuostatą srityje **Hibernate after** (Sulaikytosios veiksenos režimas po), kad po kalibravimo galėtumėte ją nustatyti iš naujo.
8. Keiskite **On battery** (Iš akumulatoriaus) nuostatą į **Never** (Niekada).

9. Spustelėkite **OK** (Gerai).
10. Spustelėkite **Save changes** (Irašyti keitimus).

3 veiksmas: iškraukite akumuliatorių

Kol akumuliatorius iškraunamas, kompiuteris turi būti įjungtas. Akumuliatorius išsikraus nepaisant to, ar naudositės kompiuteriu, ar ne, tačiau jei naudositės kompiuteriu, jis išsikraus greičiau.

- Jei planuojate iškrovimo metu palikti kompiuterį be priežiūros, įrašykite savo informaciją prieš pradėdami iškrovimo procedūrą.
- Jei iškrovimo procedūros metu retkarčiais naudojate kompiuterį ir nustatėte energijos taupymo skirtuosius laikus, iškrovimo metu sulauksite tokio sistemos veikimo:
 - monitorius neišsijungs automatiškai;
 - standžiojo disko sparta automatiškai nesumažės, kai kompiuteris yra laukimo būsenoje;
 - sistemos inicijuotas sulaikytosios veiksenos režimas nepradės veikti.

Norėdami iškrauti akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atjunkite kompiuterį nuo išorinio energijos šaltinio, bet kompiuterio *neišjunkite*.
2. Leiskite kompiuteriui veikti naudojant akumuliatoriaus energiją, kol akumuliatorius išsikraus. Akumuliatoriui baigiant išsikrauti, akumuliatoriaus lemputė pradeda mirksėti. Akumuliatoriui visiškai išsikrovus, akumuliatoriaus lemputė ir kompiuteris išsijungia.

4 veiksmas: iš naujo visiškai įkraukite akumuliatorių

Norėdami iš naujo įkrauti akumuliatorių, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Prijunkite kompiuterį prie išorinio energijos šaltinio ir pasirūpinkite, kad išorinis maitinimas būtų tiekiamas tol, kol akumuliatorius bus visiškai įkrautas. Kai akumuliatorius įkraunamas iš naujo, kompiuterio akumuliatoriaus lemputė užgęsta.

Kol akumuliatorius įkraunamas iš naujo, kompiuterį galite naudoti, bet akumuliatorius įkraunamas greičiau, kai kompiuteris išjungtas.

2. Jei kompiuteris išjungtas, o akumuliatorius visiškai įkrautas ir akumuliatoriaus lemputė nešviečia, įjunkite kompiuterį.

5 veiksmas: iš naujo įgalinkite sulaikytosios veiksenos ir miego režimus

△ **ĮSPĖJIMAS:** Jei po kalibravimo nepavyksta iš naujo įgalinti sulaikytosios veiksenos režimo, kai kompiuteris pasiekia kritinį akumuliatoriaus įkrovos lygį, akumuliatorius gali visiškai išsikrauti, ir jūs galite prarasti informaciją.

1. Spustelėkite akumuliatoriaus matuoklio piktogramą pranešimų srityje, tada – **More power options** (Daugiau energijos vartojimo parinkčių).
– arba –
Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir saugumas) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys).
2. Esamo maitinimo plano srityje spustelėkite **Change plan settings** (Keisti plano nuostatas).
3. Iš naujo įveskite elementų nuostatas, kurias užsirašėte stulpelyje **On battery** (Iš akumuliatoriaus).
4. Spustelėkite **Change advanced power settings** (Keisti papildomus maitinimo parametrus).
5. Spustelėkite pliuso ženklą šalia **Sleep** (Užmigdymo režimas) ir šalia **Hibernate after** (Sulaikytosios veiksenos režimas po).
6. Iš naujo įveskite užsirašytą **On battery** (Iš akumuliatoriaus) nuostatą.
7. Spustelėkite **OK** (Gerai).
8. Spustelėkite **Save changes** (Įrašyti keitimus).

Akumulatoriaus energijos tausojimas

- Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Control Panel** (Valdymo skydas) > **System and Security** (Sistema ir sauga) > **Power Options** (Energijos vartojimo parinktys) > **Power saver** (Energijos taupymo priemonė).
- Išjunkite belaidžio ir vietinio tinklo (LAN) ryšius ir uždarykite modemo programas, kai jų nenaudojate.
- Atjunkite išorinius įrenginius, kurie neprijungti prie išorinio energijos šaltinio, kai jų nenaudojate.
- Sustabdykite, išjunkite arba išimkite nenaudojamas išorines laikmenų korteles.
- Naudokite sparčiuosius klavišus **fn+f3** ir **fn+f4**, kad prireikis koreguotumėte ekrano šviesumą.
- Baigę darbą iniciuokite užmigdymo režimą, sulaikytosios veiksenos režimą arba išjunkite kompiuterį.

Akumulatoriaus laikymas

△ **ISPĖJIMAS:** Akumulatoriaus ilgai nelaikykite karštoje vietoje, kad jo nesugadintumėte.

Jei daugiau nei 2 savaites kompiuterio nenaudosite ir jis nebus prijungtas prie išorinio maitinimo šaltinio, išimkite akumuliatorių ir laikykite jį atskirai.

Kad išimtas akumuliatorius ilgiau neišsikrautų, laikykite jį vėsioje, sausoje vietoje.

Jei akumuliatorius buvo išimtas mėnesį arba ilgiau, prieš naudodami jį sukalibruokite.

Naudoto akumulatoriaus utilizavimas

△ **DĖMESIO!** Kad sumažintumėte gaisro arba nudegimų pavojų, neardykite, nedaužykite ir nebadykite akumulatoriaus; netrumpinkite išorinių kontaktų; nemeskite akumulatoriaus į ugnį arba vandenį.

Išsamesnės informacijos ieškokite su šiuo kompiuteriu pateiktame vartotojo vadove *Regulatory, Safety and Environmental Notices* (Teisinė, saugos ir aplinkosaugos informacija).

Kompiuterio išjungimas

△ **ISPĖJIMAS:** Išjungus kompiuterį, neįrašyta informacija bus prarasta.

Komanda „Shut down“ (Išjungti) uždaro visas atidarytas programas, įskaitant operacinę sistemą, ir tada išjungia ekraną ir kompiuterį.

Išjunkite kompiuterį esant vienai iš šių sąlygų:

- kai reikia keisti akumuliatorių arba pasiekti kompiuterio vidinius komponentus;
- Jungiant išorinį aparatūros įrenginį, kuris nėra jungiamas prie USB prievado
- kai kompiuteris bus nenaudojamas ir atjungtas nuo išorinio energijos šaltinio ilgą laiką.

Nors kompiuterį galite išjungti paspaudę įjungimo / išjungimo mygtuką, rekomenduojama naudoti „Windows“ komandą „Shut down“ (Išjungti).

Norėdami išjungti kompiuterį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

📝 **PASTABA:** Jei kompiuteris veikia užmigdymo arba sulaikytosios veiksenos režimu, visų pirma turite nutraukti šias būsenas ir tik tada galite išjungti kompiuterį.

1. Įrašykite savo darbą ir uždarykite visas atidarytas programas.
2. Spustelėkite **Start** (Pradėti).
3. Spustelėkite **Shut down** (Išjungti).

Jei kompiuteris nereaguoja ir jūs negalite išjungti kompiuterio nurodytais būdais, pabandykite atlikti toliau pateiktus kritinio išjungimo veiksmus nurodyta tvarka:

- Spauskite **ctrl+alt+delete**, tada spustelėkite mygtuką **Power** (Maitinimas).
- Paspauskite ir palaikykite nuspaudę įjungimo / išjungimo mygtuką bent 5 sekundes.
- Atjunkite kompiuterį nuo išorinio energijos šaltinio ir išimkite akumuliatorių.

9 Sauga

Kaip apsaugoti kompiuterį

Standartinės saugos priemonės, kurias teikia operacinė sistema „Windows“ ir ne „Windows“ sąrankos priemonė, gali apsaugoti jūsų asmenines nuostatas ir duomenis nuo įvairių pavojų.

Šiame skyriuje pateikiamos instrukcijos, kaip naudoti tokias priemones:

- slaptažodžius,
- užkardos programinę įrangą,
- apsaugą antivirusine programine įranga („Norton Internet Security“),
- svarbius saugos naujinius.

 PASTABA: Saugos sprendimai veikia kaip sulaikomoji priemonė, tačiau jie negarantuoja kompiuterio apsaugos nuo programinių įsilaužimų arba fizinio sugadinimo ar vagystės.

PASTABA: Prieš atiduodami kompiuterį taisyti, pašalinkite visas slaptažodžių nuostatas.

Pavojus kompiuteriui	Saugos priemonė
Nesankcionuotas kompiuterio naudojimas	• „QuickLock“• Įjungimo slaptažodis
Nesankcionuota prieiga prie duomenų	• Užkardos programinė įranga• „Windows“ naujiniai
Nesankcionuota prieiga prie sąrankos priemonės, BIOS nuostatų ir kitokios sistemos identifikavimo informacijos	Administratoriaus slaptažodis
Esamos ar būsimos grėsmės kompiuteriui	Svarbūs saugos naujiniai iš „Microsoft“
Nesankcionuota prieiga prie „Windows“ vartotojo paskyros	Vartotojo slaptažodis

Slaptažodžių naudojimas

Slaptažodis yra ženklų kombinacija, kurią pasirenkate savo kompiuterio informacijai apsaugoti. Galite nustatyti kelių tipų slaptažodžius, atsižvelgiant į tai, kaip norite kontroliuoti prieigą prie savo informacijos. Slaptažodžius galite nustatyti sistemoje „Windows“ arba ne „Windows“ sąrankos priemonėje, kuri iš anksto įdiegta jūsų kompiuteryje.

- △ **ĮSPĖJIMAS:** Kad neužsiblokuotumėte kompiuterio, užsirašykite kiekvieną nustatytą slaptažodį. Labai svarbu iš karto užsirašyti slaptažodius ir juos saugoti saugioje vietoje, nes daugelis jų nustatant, keičiant arba panaikinant nėra rodomi.

Tą patį slaptažodį galite naudoti sąrankos priemonės ir „Windows“ saugos priemonės funkcijoms. Taip pat tą patį slaptažodį galite naudoti daugiau nei vienai sąrankos priemonės funkcijai.

Nustatydami slaptažodį sąrankos priemonėje, vadovaukitės šiomis rekomendacijomis.

- Slaptažodis gali būti bet kokia raidžių ir skaitmenų kombinacija, kurios ilgis iki 8 ženklų, skiriant didžiąsias ir mažąsias raides.
- Sąrankos priemonės slaptažodis įvedamas sąrankos priemonės raginimo lange. Sistemos „Windows“ slaptažodis įvedamas sistemos „Windows“ raginimo lange.

Kurdami ir įrašydami slaptažodžius vadovaukitės toliau pateiktais patarimais.

- Kurdami slaptažodžius, vykdykite programos nurodymus.
- Užsirašykite savo slaptažodžius ir saugokite toliau nuo kompiuterio esančioje vietoje.
- Nesaugokite slaptažodžių faile kompiuteryje.
- Slaptažodžiui nenaudokite savo vardo ar kitokios asmeninės informacijos, kurią galėtų lengvai sužinoti pašalinis asmuo.

Tolesniuose skyriuose išvardyti „Windows“ ir sąrankos priemonės slaptažodžių tipai ir aprašytos jų funkcijos. Daugiau informacijos apie „Windows“ slaptažodžius, pavyzdžiui, ekrano užsklandos slaptažodžius, rasite pasirinkę **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas).

Slaptažodžių nustatymas sistemoje „Windows“

Slaptažodis	Funkcija
Administratoriaus slaptažodis	Apsaugo administratoriaus lygio prieigą prie kompiuterio turinio. PASTABA: Šio slaptažodžio negalima naudoti prieigai prie sąrankos priemonės turinio.
Vartotojo slaptažodis	Apsaugo prieigą prie „Windows“ vartotojo paskyros. Taip pat apsaugo prieigą prie kompiuterio turinio. Jį reikia įvesti, kai nutraukiamas užmigdyto arba sulaikytosios veiksenos režimas.
„QuickLock“	Apsaugo kompiuterį slaptažodžiu, kurį prašoma įvesti „Windows“ dialogo lange „Log On“ (leiti), kad galėtumėte įeiti į

Slaptažodis	Funkcija
	kompiuterį. Nustatę vartotojo ar administratoriaus slaptažodį, atlikite toliau nurodytus veiksmus. 1. Įjunkite „QuickLock“ paspaudę fn+f6. 2. Išėikite iš „QuickLock“ įvedę savo „Windows“ vartotojo ar administratoriaus slaptažodį.

Slaptažodžių nustatymas sąrankos priemonėje

Slaptažodis	Funkcija
Administratoriaus slaptažodis*	Apsaugo prieigą prie sąrankos priemonės.Nustačius šį slaptažodį, jį būtina įvesti kaskart, kai norite pasiekti sąrankos priemonę. ĮSPĖJIMAS: Pamiršę savo administratoriaus slaptažodį, sąrankos priemonės pasiekti negalėsite.
Ijungimo slaptažodis*	Apsaugo prieigą prie kompiuterio turinio.Nustačius šį slaptažodį, jį būtina įvesti kaskart, kai kompiuterį įjungiate ar paleidžiate iš naujo arba nutraukiate sulaikytosios veiksenos režimą. ĮSPĖJIMAS: Pamiršę savo įjungimo slaptažodį, negalėsite kompiuterio įjungti ar paleisti iš naujo arba nutraukti sulaikytosios veiksenos režimo.

*Plačiau apie kiekvieną iš šių slaptažodžių skaitykite toliau.

Administratoriaus slaptažodis

Jūsų administratoriaus slaptažodis apsaugo konfigūracijos nuostatas ir sistemos identifikavimo informaciją sąrankose priemonėje. Nustačius šį slaptažodį, jį būtina įvesti kaskart, kai norite pasiekti sąrankos priemonę.

Jūsų administratoriaus slaptažodis nėra susijęs su „Windows“ administratoriaus slaptažodžiu ir nėra rodomas, kai nustatomas, įvedamas, keičiamas ar panaikinamas. Būtinai užsirašykite savo slaptažodį ir saugokite saugioje vietoje.

Administratoriaus slaptažodžio valdymas

Jei norite nustatyti, keisti arba panaikinti šį slaptažodį, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

2. Rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Saugumas) > **Set Administrator Password** (Nustatyti administratoriaus slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite nustatyti administratoriaus slaptažodį, įveskite slaptažodį laukuose **Enter New Password** (Įvesti naują slaptažodį) ir **Confirm New Password** (Patvirtinti naują slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite keisti administratoriaus slaptažodį, įveskite dabartinį slaptažodį lauke **Enter Current Password** (Įvesti dabartinį slaptažodį), įveskite naują slaptažodį laukuose **Enter New Password** (Įvesti naują slaptažodį) ir **Confirm New Password** (Patvirtinti naują slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite panaikinti administratoriaus slaptažodį, įveskite dabartinį slaptažodį lauke **Enter Password** (Įvesti slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter** 4 kartus.
3. Jei norite įrašyti pakeitimus ir išeiti iš sąrankos priemonės, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Saving Changes** (Išeiti įrašant pakeitimus).

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

Administratoriaus slaptažodžio įvedimas

Pasirodžius raginimui **Enter Password** (Įveskite slaptažodį), įveskite savo administratoriaus slaptažodį ir spauskite klavišą **enter**. Po 3 nesėkmingų bandymų įvesti administratoriaus slaptažodį, turėsite paleisti kompiuterį iš naujo ir bandyti vėl.

Įjungimo slaptažodis

Jūsų įjungimo slaptažodis saugo nuo nesankcionuoto kompiuterio naudojimo. Nustačius šį slaptažodį, jį būtina įvesti kaskart, kai kompiuterį įjungiate ar paleidžiate iš naujo arba nutraukiate sulaikytosios veiksenos režimą. Įjungimo slaptažodis nerodomas, kai yra nustatomas, įvedamas, keičiamas ar panaikinamas.

Ijungimo slaptažodžio valdymas

Jei norite nustatyti, keisti arba panaikinti šį slaptažodį, atlikite šiuos veiksmus:

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

2. Rodyklių klavišais pasirinkite **Security** (Saugumas) > **Set Power-On Password** (Nustatyti įjungimo slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite nustatyti įjungimo slaptažodį, įveskite slaptažodį laukuose **Enter New Password** (Įvesti naują slaptažodį) ir **Confirm New Password** (Patvirtinti naują slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite keisti įjungimo slaptažodį, įveskite dabartinį slaptažodį lauke **Enter Current Password** (Įvesti dabartinį slaptažodį), įveskite naują slaptažodį laukuose **Enter New Password** (Įvesti naują slaptažodį) ir **Confirm New Password** (Patvirtinti naują slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter**.
 - Jei norite panaikinti įjungimo slaptažodį, įveskite dabartinį slaptažodį lauke **Enter Current Password** (Įvesti dabartinį slaptažodį) ir spauskite klavišą **enter** 4 kartus.
3. Jei norite įrašyti pakeitimus ir išeiti iš sąrankos priemonės, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Saving Changes** (Išeiti įrašant pakeitimus).

Jūsų pakeitimai įsigalios tada, kai kompiuterį paleisite iš naujo.

Ijungimo slaptažodžio įvedimas

Pasirodžius raginimui **Enter Password** (Įveskite slaptažodį), įveskite savo slaptažodį ir spauskite klavišą **enter**. Po 3 nesėkmingų bandymų įvesti slaptažodį, turėsite iš naujo paleisti kompiuterį ir bandyti vėl.

Antivirusinės programinės įrangos naudojimas

Kai dirbdami kompiuteriu naudojate el. paštą arba internetu, į kompiuterį gali patekti virusų, galinčių sugadinti operacinę sistemą, programas arba paslaugų programas, arba jos gali veikti netinkamai.

 PASTABA: HP rekomenduoja jūsų kompiuterio apsaugai įdiegti antivirusinę programinę įrangą.

Antivirusinė programinė įranga gali aptikti daugumą virusų, juos sunaikinti ir dažniausiai atitaisyti jų padarytą žalą. Siekdami apsaugoti kompiuterį nuo naujai atrandamų virusų, turite reguliariai atnaujinti antivirusinę programinę įrangą.

Kompiuteryje yra iš anksto įdiegta antivirusinė programa „Norton Internet Security“.

- Turimą „Norton Internet Security“ versiją 60 dienų galima naujinti nemokamai. Primygtinai rekomenduojame apsaugoti kompiuterį nuo naujų virusų ir praėjus 60 dienų laikotarpiui, pratęsiant naujinimo paslaugas. Instrukcijos, kaip naudoti ir atnaujinti programinę įrangą „Norton Internet Security“ ir kaip įsigyti išplėstinę naujinimo paslaugą, pateiktos progamoje.
- Jei norite atidaryti „Norton Internet Security“ arba gauti daugiau informacijos apie šią programinę įrangą, pasirinkite **Start (Pradėti) > All Programs (Visos programos) > Norton Internet Security**.

 PASTABA: HP rekomenduoja visada naujinti antivirusinę programinę įrangą, nes tai padeda apsaugoti jūsų kompiuterį.

PASTABA: Jei reikia daugiau informacijos apie kompiuterinius virusus, sistemos „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas) ieškos lauke įveskite raktinį žodį *viruses* (virusai).

Užkardos programinės įrangos naudojimas

Kai kompiuteriu dirbate tinkle arba internete, naudojate el. paštą, neįgaloti asmenys gali pasiekti jūsų kompiuterį, jūsų asmeninius failus ir informaciją apie jus. Savo privatumui apsaugoti naudokite iš anksto jūsų kompiuteryje įdiegtą užkardos programinę įrangą.

Užkardos funkcijos apima tinklo veiklos registravimą, ataskaitas ir automatinį viso įeinančio bei išeinančio informacijos srauto stebėjimą. Daugiau informacijos ieškokite užkardos vartotojo vadove arba susisieki su savo užkardos gamintoju.

 PASTABA: Tam tikromis aplinkybėmis užkarda gali užblokuoti prieigą prie interneto žaidimų, trukdyti spausdinimo darbą ar bendrą failų naudojimą tinkle arba blokuoti el. paštu siunčiamų priedų gavimą. Kad laikinai išspręstumėte problemą, išjunkite užkardą, o atlikę reikiamą užduotį vėl ją įjunkite. Jei norite pašalinti problemą visam laikui, iš naujo sukonfigūruokite užkardą.

Svarbių naujinių diegimas

△ **ĮSPĖJIMAS:** „Microsoft“ siunčia svarbių naujinių įspėjimus. Kad apsaugotumėte kompiuterį nuo apsaugos pralaužimo ir kompiuterių virusų, gavę įspėjimą, iškart įdiekite visus svarbius naujinius iš „Microsoft“.

Nuo to laiko, kai kompiuteris buvo parduotas, galėjo atsirasti naujų operacinės sistemos naujinių. Jei norite patikrinti, ar jūsų kompiuteryje įdiegti visi pasiekiami naujiniai, vadovaukitės toliau pateiktomis rekomendacijomis.

- Atlikę kompiuterio sąranką, kaip galima greičiau paleiskite „Windows“ naujinimo priemonę. Kad atidarytumėte naujinimo saitą, paspauskite **Start** (Pradėti) > **All Programs** (Visos programos) > **Windows Update** („Windows“ naujinimas).
- „Windows“ naujinimo priemonę vykdykite reguliariai, pavyzdžiui, kartą per mėnesį.
- Operacinės sistemos „Windows“ ir kitų „Microsoft“ programų naujinius galite gauti iš „Microsoft“ svetainės ir naršydami naujinimo saitus sistemoje „Help and Support“ (Žinynas ir palaikymas).

10 Programinės įrangos atnaujinimai

Atnaujintas su jūsų kompiuteriu pateiktos programinės įrangos versijas galite gauti HP svetainėje.

Didžioji dalis HP svetainėje pateiktos programinės įrangos ir BIOS naujinių supakuota į suglaudintus failus, vadinamus *SoftPags*.

Kai kuriuose atsisiunčiamuose paketuose gali būti failas, pavadintas Readme.txt, kuriame pateikiama informacija apie failo diegimą ir trikčių šalinimą.

Kad įdiegtumėte programinę įrangą, atlikite toliau nurodytus veiksmus, kurie paaiškinti šiame vadove.

1. Nustatykite savo kompiuterio modelį, produkto kategoriją ir seriją arba šeimą. Pasiruoškite naujinti sistemos BIOS, nustatydami esamą BIOS versiją, įdiegtą kompiuteryje.

Jei jūsų kompiuteris prijungtas prie tinklo, prieš diegdami bet kokius programinės įrangos naujinius, ypač sistemos BIOS naujinius, pasitarkite su tinklo administratoriumi.

 PASTABA: Kompiuterio sistemos BIOS saugoma sistemos pastoviojoje atmintyje (ROM). BIOS paleidžia operacinę sistemą, nustato, kaip kompiuteris sąveikauja su aparatūros įrenginiais, ir tvarko duomenų persiuntimą tarp aparatūros įrenginių, įskaitant laiką ir datą.

2. Raskite naujinius HP svetainėje <http://www.hp.com>.
3. Įdiekite naujinius.

BIOS naujinimas

Kad atnaujintumėte BIOS, pirmiausia nustatykite esamą BIOS versiją, tada atsisiųskite ir įdiekite naują BIOS.

BIOS versijos nustatymas

Kad galėtumėte nustatyti, ar pasiekiami BIOS naujiniai yra naujesnės versijos nei šiuo metu įdiegti kompiuteryje, jums reikia žinoti esamos sistemos BIOS versiją.

BIOS versijos informaciją, dar vadinamą *ROM date* (ROM data) ir *System BIOS* (Sistemos BIOS), galite pamatyti naudodami sąrankos priemonę.

Kad būtų parodyta BIOS informacija:

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

2. Jei atidarius sąrankos priemonę sistemos informacija nerodoma, rodyklių klavišais pasirinkite meniu **Main** (Pagrindinis).

Pasirinkus meniu „Main“ (Pagrindinis), parodoma BIOS ir kita sistemos informacija.

3. Jei norite išeiti iš sąrankos programos, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Discarding Changes** (Išeiti neįrašant pakeitimų) ir spauskite klavišą **enter**.

BIOS naujinio atsisiuntimas

- △ **ĮSPĖJIMAS:** Kad išvengtumėte žalos kompiuteriui arba nesėkmingo diegimo, atsisiųskite ir įdiekite BIOS naujinį tik tada, kai kompiuteris prijungtas prie patikimo išorinio energijos šaltinio naudojant kintamosios srovės adapterį. Nesisiųskite ir nediekite BIOS naujinio, kol kompiuteris veikia maitinamas akumuliatoriaus energija, prijungtas prie pasirinktinio doko įrenginio arba pasirinktinio maitinimo šaltinio. Atsisiųsdami ir diegdami laikykitės šių nurodymų:

Neatjunkite kompiuterio nuo elektros tinklo ištraukdami elektros laido kištuką iš kintamosios srovės lizdo.

Neišjunkite kompiuterio ir neinicijuokite užmigdymo arba sulaikytosios veiksenos režimo.

Neįdėkite, neišimkite, neprijunkite arba neatjunkite jokio įrenginio, kabelio ar laido.

Kad atsisiųstumėte BIOS naujinį:

1. Atidarykite HP svetainės puslapį su programine įranga jūsų kompiuteriui:
Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas) > **Maintain** (Priežiūra) > **Software Updates** (Programinės įrangos naujinimai).
2. Vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus savo kompiuteriui identifikuoti ir norimam atsisiųsti BIOS naujiniui pasiekti.
3. Atsisiuntimo srityje atlikite šiuos veiksmus:
 - a. raskite BIOS naujinį, kurio versija naujesnė nei šiuo metu kompiuteryje įdiegtos BIOS versija; užsirašykite datą, pavadinimą ar kitą indikatorių; šios informacijos jums gali prireikti, kad vėliau rastumėte naujinį, jau atsųstą į standųjį diską;
 - b. norėdami atsisiųsti pasirinktą naujinį į standųjį diską, vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

Užsirašykite maršrutą iki vietos standžiajame diske, kur bus atsųstas BIOS naujinys. Šį maršrutą turėsite naudoti, kai būsite pasiruošę įdiegti naujinį.

 PASTABA: Jei jūsų kompiuteris prijungtas prie tinklo, prieš diegdami bet kokius programinės įrangos, ypač sistemos BIOS, naujinius, pasitarkite su tinklo administratoriumi.

BIOS diegimo procedūros skiriasi. Atsisiuntę naujinį vykdykite visus ekrane rodomus nurodymus. Jei nerodoma jokių nurodymų, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Pasirinkę **Start** (Pradėti) > **Computer** (Kompiuteris) atidarykite „Windows“ naršyklę.
2. Dukart spustelėkite savo standžiojo disko pavadinimą. Paprastai standusis diskas yra pažymėtas „Local Disk (C:)“ (Vietinis diskas (C:)).
3. Naudodamiesi maršrutu, kurį anksčiau užsirašėte, standžiajame diske atidarykite aplanką, kuriame laikomas naujinys.
4. Dukart spustelėkite failą su plėtiniu .exe (pavyzdžiui, *failopavadinimas.exe*).

Pradedamas BIOS diegimas.
5. Baikite diegimą vykdydami ekrane pateikiamus nurodymus.

 PASTABA: Kai ekrane pranešama apie sėkmingą įdiegimą, galite panaikinti atsisiųstą failą iš standžiojo disko.

Programų ir tvarkyklių naujinimas

Jei norite atsisiųsti ir įdiegti kitokią programinę įrangą nei BIOS naujinys, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

1. Atidarykite HP svetainės puslapį su programine įranga jūsų kompiuteriui:

Pasirinkite **Start** (Pradėti) > **Help and Support** (Žinynas ir palaikymas), tada pasirinkite programinės įrangos ir tvarkyklių naujinimo parinktį.

2. Vykdydami ekrane pateikiamus nurodymus raskite norimą naujinti programinę įrangą.
3. Atsisiuntimo srityje pasirinkite norimą atsisiųsti programinę įrangą ir vykdykite ekrane pateikiamus nurodymus.

 PASTABA: Užsirašykite maršrutą iki vietos standžiajame diske, kur bus atsiųsta programinė įranga. Šį maršrutą turėsite naudoti, kai būsite pasiruošę diegti programinę įrangą.

4. Baigus siųsti, pasirinkę **Start** (Pradėti) > **Computer** (Kompiuteris) atidarykite „Windows“ naršyklę.
5. Dukart spustelėkite savo standžiojo disko pavadinimą. Paprastai standusis diskas yra pažymėtas „Local Disk (C:)“.
6. Naudodamiesi maršrutu, kurį anksčiau užsirašėte, standžiajame diske atidarykite aplanką, kuriame laikomas naujinys.
7. Dukart spustelėkite failą su plėtiniu .exe (pavyzdžiui, *failopavadinimas.exe*).

Pradedama diegti.

8. Baikite diegimą vykdydami ekrane pateikiamus nurodymus.

 PASTABA: Kai ekrane pranešama apie sėkmingą įdiegimą, galite panaikinti atsisiųstą failą iš standžiojo disko.

11 Sąrankos priemonė (BIOS)

Sąrankos priemonės paleidimas

Sąrankos priemonė yra ROM pagrindu sukurta informacijos ir tinkinimo priemonė, kurią galima naudoti net kai nepaleista operacinė sistema „Windows®“.

Ši priemonė suteikia informacijos apie kompiuterį ir pateikia paleisties, saugos ir kitas nuostatas.

Norėdami paleisti sąrankos priemonę, atlikite toliau nurodytus veiksmus.

- ▲ Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**.
2. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

Sąrankos priemonės naudojimas

Sąrankos priemonės kalbos keitimas

Toliau aprašoma, kaip keisti sąrankos priemonės kalbą. Jei sąrankos priemonė dar nevykdoma, pradėkite nuo 1-ojo veiksmo. Jei sąrankos priemonė jau vykdoma, pradėkite nuo 2-ojo veiksmo.

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **F10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **ESC**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **F10**.

2. Rodyklių klavišais pasirinkite **System Configuration** (Sistemos konfigūracija) > **Language** (Kalba) ir spauskite klavišą **enter**.
3. Rodyklių klavišais pasirinkite kalbą ir spauskite klavišą **enter**.
4. Kai parodomas raginimas patvirtinti pasirinktą kalbą, spauskite klavišą **enter**.
5. Kad įrašytumėte keitimus ir išeitumėte iš sąrankos priemonės, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Saving Changes** (Išeiti, įrašant keitimus) ir spauskite klavišą **enter**.

Jūsų atlikti keitimai įsigalioja iškart.

Naršymo ir pasirinkimo veiksmai sąrankos priemonėje

Sąrankos priemonė nepalaiko jutiklinės planšetės, nes veikia be operacinės sistemos „Windows“. Naršymo ir pasirinkimo veiksmai atliekami klavišais.

- Kad pasirinktumėte meniu arba meniu elementą, naudokite rodyklių klavišus.
- Kad pasirinktumėte elementą iš sąrašo arba keistumėte lauką, pavyzdžiui, lauką Enable/Disable (Įgalinti (išjungti), naudokite rodyklių klavišus arba **F5** arba **F6**.
- Kad pasirinktumėte elementą, spauskite klavišą **enter**.
- Kad uždarytumėte teksto lauką arba grįžtumėte į meniu ekraną, spauskite klavišą **ESC**.
- Kad rodytumėte papildomą naršymo ir pasirinkimo informaciją, kol sąrankos priemonė atidaryta, spauskite klavišą **F1**.

Informacijos apie sistemą rodymas

Sąrankos priemone galite peržiūrėti informaciją, pavyzdžiui, sistemos laiką ir datą, bei informaciją, kuri identifikuoja kompiuterį. Toliau aprašyta, kaip tai atlikti. Jei sąrankos priemonė dar neatidaryta, pradėkite nuo 1-ojo veiksmo. Jei sąrankos priemonė jau atidaryta, pradėkite nuo 2-ojo veiksmo.

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

2. Pasirinkite meniu **Main** (Pagrindinis).
3. Kad išeitumėte iš sąrankos priemonės neįrašydami keitimų, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Discarding Changes** (Išeiti, neįrašant keitimų) ir spauskite klavišą **enter**.

Sąrankos priemonės numatyjū nuostatų atkūrimas

Toliau aprašoma, kaip atkurti numatyjū sąrankos priemonės nuostatas. Jei sąrankos priemonė dar nevykdoma, pradėkite nuo 1-ojo veiksmo. Jei sąrankos priemonė jau vykdoma, pradėkite nuo 2-ojo veiksmo.

1. Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **f10**.

– arba –

Atidarykite sąrankos priemonę, įjungdami arba iš naujo paleisdami kompiuterį. Apatiniame kairiajame ekrano kampe, pasirodžius pranešimui „Press the ESC key for Startup Menu“ (Paspauskite klavišą ESC, kad įjungtumėte paleisties meniu), spauskite **esc**. Kai parodomas paleisties meniu, spauskite **f10**.

2. Rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Load Setup Defaults** (Įkelti numatyjū sąrankos nuostatas) ir spauskite klavišą **enter**.
3. Kai parodomas Setup Confirmation (Sąrankos patvirtinimas), spauskite klavišą **enter**.
4. Kad įrašytumėte keitimus ir išeitumėte iš sąrankos priemonės, rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Saving Changes** (Išeiti, įrašant keitimus) ir spauskite klavišą **enter**.

Numatytosios sąrankos priemonės nuostatos įsigalios, kai paleisite kompiuterį iš naujo.

 PASTABA: Atkūrus numatyjū gamintojo nuostatas, slaptažodžio, saugos ir kalbos nuostatos liks nepakitusios.

Išėjimas iš sąrankos priemonės

Iš sąrankos priemonės galite išeiti, įrašę keitimus arba jų neįrašę.

- Kad išeitumėte iš sąrankos priemonės ir įrašytumėte dabartinio seanso keitimus:
jei sąrankos priemonės meniu nerodomi, kad grįžtumėte į meniu ekraną, spauskite klavišą **esc**. Tada rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Saving Changes** (Išeiti, įrašant keitimus) ir spauskite klavišą **enter**.
- Jei norite išeiti iš sąrankos priemonės, bet neįrašyti dabartinio seanso keitimų, atlikite toliau nurodytus veiksmus.
Jei sąrankos priemonės meniu nerodomi, kad grįžtumėte į meniu ekraną, spauskite klavišą **esc**. Tada rodyklių klavišais pasirinkite **Exit** (Išeiti) > **Exit Discarding Changes** (Išeiti, neįrašant keitimų) ir spauskite klavišą **enter**.

Atlikus vieną iš šių veiksmų, kompiuteryje iš naujo paleidžiama operacinė sistema „Windows“.

Sąrankos priemonės meniu

Šio skyriaus meniu lentelėse pateikiama sąrankos priemonės parinkčių apžvalga.

 PASTABA: Kai kurie šiame skyriuje išvardyti sąrankos priemonės meniu elementai jūsų kompiuteryje gali būti nepalaikomi.

„Main menu“ (Pagrindinis meniu)

Pasirinkite	Jei norite
„System information“ (Informacija apie sistemą)	• Peržiūrėti arba keisti sistemos datą ir laiką.• Peržiūrėti kompiuterio identifikavimo informaciją.• Peržiūrėti procesoriaus, atmintinės dydžio, sistemos BIOS ir klaviatūros valdiklio versijos (tik tam tikruose modeliuose) specifikacijų informaciją.

Meniu „Security“ (Sauga)

Pasirinkite	Jei norite
„Administrator password“ (Administratoriaus slaptažodis)	Įvesti, keisti arba naikinti administratoriaus slaptažodį.
„Power-On Password“ (Įjungimo slaptažodis)	Įvesti, keisti arba naikinti įjungimo slaptažodį.

Meniu „System Configuration“ (Sistemos konfigūracija)

Pasirinkite	Jei norite
„Language Support“ (Kalbos palaikymas)	Keisti sąrankos priemonės kalbą.
„Virtualization Technology“ (Virtualizacijos technologija) (tik tam tikruose modeliuose)	Įgalinti (išjungti) procesoriaus virtualizacijos technologiją.
„LAN Power Saving“ (LAN energijos taupymo režimas) (tik tam tikruose modeliuose)	Įgalinti (išjungti) LAN energijos taupymo režimą. Kai ši nuostata įgalinta ir kompiuteris maitinamas nuolatine srove, sutaupoma energijos.
„Fan Always On“ (Ventiliatorius visada įjungtas)	Įgalinti (išjungti) visada įjungto ventiliatoriaus nuostatą. Kai ši nuostata įgalinta, kompiuterio ventiliatorius bus visada įjungtas.
„Boot Options“ (Įkrovimo parinktys)	Nustatyti šias įkrovimo parinktis: • „POST (power-on self test) f10 and f12 Delay (sec.)“ (Įjungimo savitikros f10 ir f12 delsa (sekundėmis)) – 5 sekundžių intervalais (0, 5, 10, 15, 20) nustatyti sąrankos priemonės funkcijų f10 ir f12 delsa.• „HP QuickWeb“ – įgalinti (išjungti) „HP QuickWeb“ įkrovimo meniu įjungimo savitikros metu. ◦ „Delay to boot Windows“ („Windows“ įkrovimo delsa) – nustatyti „HP QuickWeb“ įkrovimo meniu delsa 2, 3, 5, 10, 15 arba 30 sekundžių.• „CD-ROM Boot“ (Įkrovimas iš kompaktinio disko) — įgalinti (išjungti) įkrovimą iš kompaktinio disko.• „Floppy Boot“ (Įkrovimas iš diskelio) — įgalinti (išjungti) įkrovimą iš diskelio.• „Internal Network Adapter Boot“ (Įkrovimas iš vidinio tinklo adapterio) — įgalinti (išjungti) įkrovimą iš vidinio tinklo adapterio.• „Boot Order“ (Įkrovimo tvarka) – pasirinkti įkrovimo tvarką: ◦ nešiojamojo kompiuterio standžiajam diskui,◦ USB diskeliui rakte/USB standžiajame diske,◦ USB CD/DVD ROM diskų įrenginiui,◦ USB diskelių įrenginiui,◦ Tinklo adapteriui.

Meniu „Diagnostics“ (Diagnostika)

Pasirinkite	Jei norite
Pagrindinio standžiojo disko savitikra	Atlikti išsamią standžiojo disko savitikrą. PASTABA: Modeliuose, kuriuose yra du standieji diskai, ši meniu parinktis vadinama Primary Hard Disk Self Test (Pagrindinio standžiojo disko savitikra).
„Memory Test“ (Atminties tikrinimas)	Atlikti sistemos atminties diagnostinį tikrinimą.

Rodyklė

Simboliai/skaitmenys

„Blu-ray“ ROM DVD±R/RW
„SuperMulti“ įrenginys su
dvisluoksnių diskų
palaikymu 47
„Bluetooth“ įrenginys 16
„HP QuickWeb“
naudojimas 1
Sąrankos priemonė 96
„Main menu“ (Pagrindinis
menu) 95
„QuickLock“ 81
„QuickLock“ spartusis klavišas 60
„Virtualization
Technology“ (Virtualizacijos
technologija) 96
„Windows“ logotipo klavišas,
atpažinimas 7
„Windows“ programų klavišas,
atpažinimas 7
„Windows“, slaptažodžių
nustatymas sistemoje 81

A

administratoriaus slaptažodis
įvedimas 84
kūrimas 84
valdymas 84
administratoriaus slaptažodžio
įvedimas 84
administratoriaus slaptažodžio
valdymas 84
akumuliatoriaus energija 68
akumuliatoriaus laikymas 78
akumuliatoriaus lemputė 8, 71,
72
akumuliatoriaus patikrinimas 68
akumuliatoriaus skyrius,
atpažinimas 12
akumuliatoriaus temperatūra 78

akumuliatorius
atpažinimas 14
energijos tausojimas 78
išėmimas 70
išsikrovimas 72
įkrovimas 71, 74
įkrovimas iš naujo 76
įstatymas 70
kalibravimas 74
laikymas 78
utilizavimas 78
žemi akumuliatoriaus įkrovos
lygiai 72
akumuliatorių įkrovimas 71, 74
angos
apsauginis kabelis 10
antenos 13
aparatura, atpažinimas 3
apsauginio kabelio anga,
atpažinimas 10
atminties modulio anga 12
atminties tikrinimas 96
atmintinės modulis
išėmimas 53
įdėjimas 54
ausinės 9, 32
ausinių (garso išvesties) lizdas 9,
32

B

BD diskų įrenginys 47
belaidės antenos 13
belaidis tinklas (WLAN)
įmonės WLAN ryšys 22
prisijungimas 22
reikalinga įranga 20
sauga 21
veikimo diapazonas 22
viešasis WLAN ryšys 22

belaidžiai valdikliai
mygtukas 17
operacinė sistema 17
programinė įranga „Wireless
Assistant“ 17
„HP Connection Manager“ 17
belaidžio ryšio funkcinis
klavišas 17
belaidžio ryšio piktograma 17
belaidžio tinklo mygtukas,
atpažinimas 6
belaidžių įrenginių lemputė 17
belaidžių įrenginių lemputė,
atpažinimas 5
bendrai naudojami diskų
įrenginiai 48
BIOS, naujinimas 89

D

daugialypės terpės komponentai,
atpažinimas 32
daugialypės terpės programinė
įranga
diegimas 35
naudojimas 35
dešinysis jutiklinės planšetės
mygtukas, atpažinimas 4
didelės raiškos įrenginiai,
prijungimas 39
didžiųjų raidžių fiksavimo lemputė,
atpažinimas 5
diskelių įrenginys 47
disko defragmentavimo programinė
įranga 43
disko laikmena 61
disko valymo programinė
įranga 43
diskų įrenginiai
diskelis 47
išorinis 47

išorinis prijungimas 48
įkrovimo tvarka 96
optinis 47
standusis 44, 45, 47
diskų įrenginio lemputė,
atpažinimas 8
DVD diskų įrenginys 47

E

ekranas
ekrano šviesumo spartieji
klavišai 60
vaizdas, perjungimas 58
ekrano jungiklis, atpažinimas 11
ekrano šviesumo spartieji
klavišai 60
ekrano vaizdas, perjungimas 58
elektros laidas, atpažinimas 14
energijos tiekimo lemputė,
atpažinimas 5

F

funkciniai klavišai 7, 57

G

garsiakalbiai, atpažinimas 8, 33
garso funkcijos, tikrinimas 36
garso funkcijų tikrinimas 36
garso išvesties (ausinių) lizdas 9,
32
garso įrenginiai, išorinis
prijungimas 36
garso įvesties (mikrofono)
lizdas 9, 32
garsumas, reguliavimas 33
garsumo didinimo spartusis
klavišas, atpažinimas 33
garsumo išjungimo spartusis
klavišas, atpažinimas 33
garsumo mažinimo spartusis
klavišas, atpažinimas 33

H

HDMI prievadas 39
HDMI prievadas, atpažinimas 10
HDMI, prijungimas 39
HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio
modulis 23, 24
HP USB eternet adapteris,
prijungimas 30

I

informacija apie sistemą 95
informacijos apie sistemą
rodymas 94
interneto kamera,
atpažinimas 11, 32
interneto kameros lemputė,
atpažinimas 11, 32
interneto ryšio sąranka 20
išėjimas iš sąrankos
priemonės 95
išjungimas 79
išoriniai garso įrenginiai,
prijungimas 36
išorinio monitoriaus prievadas 37
išorinio monitoriaus prievadas,
atpažinimas 9
išorinis diskų įrenginys 47
į ausis įstatomos ausinės 9, 32
įjungimo / išjungimo mygtukas,
atpažinimas 6
įjungimo slaptažodis
įvedimas 85
kūrimas 85
valdymas 85
įjungimo slaptažodžio
įvedimas 85
įjungimo slaptažodžio
valdymas 85
įkrovimo parinktys 96
įkrovimo tvarka 96
įmonės WLAN ryšys 22
įrengti diskų įrenginiai,
atpažinimas 41

J

jutiklinė planšetė
atpažinimas 4
mygtukai 4
naudojimas 56
jutiklinės planšetės slinkties zona,
atpažinimas 4

K

kabeliai
LAN 30
USB 49
VGA 37
kaip išjungti kompiuterį 79

kairysis jutiklinės planšetės
mygtukas, atpažinimas 4
kalbos palaikymas 96
kelionė su kompiuteriu 78
kintamosios srovės adapteris
tikrinimas 66
Kintamosios srovės adapteris
atpažinimas 14
prijungimas 66
klaviatūros spartieji klavišai,
atpažinimas 57
klavišai
esc 7
fn 7
funkciniai 7
„Windows“ logotipas 7
„Windows“ programos 7
klavišas esc 7
klavišas fn 7, 57
kompaktinių diskų įrenginys 47
komponentai
apačia 12
dešinė pusė 9
ekranas 11
jutiklinė planšetė 4
kairė pusė 10
papildoma aparatūra 14
priekis 8
kritinis akumulatoriaus įkrovos
lygis 72

L

laidas, maitinimas 14
laisvinamieji akumulatoriaus
sklęščiai 12, 70
laisvinamieji sklęščiai
akumulatorius 12, 71
LAN energijos taupymo
režimas 96
lemputės
akumulatorius 8
belaidis 5
diskų įrenginys 8
interneto kamera 11
klavišas „caps lock“ 5
maitinimas 5
lipdukai
techninės priežiūros
lipdukas 15

teisinė 15
„Microsoft“ autentiškumo
sertifikatas 15
lizdai
garso išvestis (ausinės) 9, 32
garso įvestis (mikrofonas) 9,
32
RJ-45 (tinklo) 9

M

maitinimas
prijungimas 66
tausojimas 78
maitinimo jungtis, atpažinimas 10
menu
„Diagnostics“ (Diagnostika) 96
menu „Security“ (Sauga) 95
menu „System
Configuration“ (Sistemos
konfigūracija) 96
mikrofono (garso įvesties)
lizdas 9, 32
mygtukai
belaidis 6
dešinysis, jutiklinė planšetė 4
kairysis, jutiklinė planšetė 4
maitinimas 6
monitoriaus prievadas, išorinis 9
monitorius, prijungimas 37

N

naršymas sąrankos
priemonėje 93
numatytųjų nuostatų
atkūrimas 94

O

operacinė sistema 79
optinis diskų įrenginys
bendrinimas 48
oro uosto saugos įrenginiai 42

P

pasirinkimas sąrankos
priemonėje 93
pelė, išorinė
parametrų nustatymas 56
prijungimas 56
piktogramos
belaidis 17
tinklas 17, 28

prievadai
HDMI 10, 39
išorinis monitorius 9, 37
USB 9, 10, 49
priežiūra
Disko defragmentavimo
programa 43
disko valymas 43
prijungimas, išorinis maitinimo
šaltinis 66
prisijungimas prie WLAN 22
produkto pavadinimas ir numeris,
kompiuteris 15
programinė įranga
daugialypė terpė 35
diegimas 35
disko defragmentavimo
programa 43
disko valymas 43
„HP Connection Manager“ 19
„Windows Media“ leistuvai 35
„Wireless Assistant“ 18
programinė įranga „HP Connection
Manager“ 19
programinė įranga „Wireless
Assistant“ 17, 18
programos, naujinimas 91
programų klavišas, „Windows“ 7
projektorius, prijungimas 37
puslaidininkinis diskas (SSD) 41

R

rašomoji laikmena 61
RJ-45 (tinklo) lizdas,
atpažinimas 9

S

sauga, belaidis ryšys 21
sąranka, kompiuteris 3
sąrankos priemonė, slaptažodžių
nustatymas 83
sąrankos priemonės kalbos
keitimas 93
sąrankos priemonės
naudojimas 93
sąrankos priemonės
paleidimas 92
serijos numeris, kompiuteris 15

SIM

išėmimas 25
įdėjimas 24
sistemos neveiklumas 79
skaitmeninė kortelė
išėmimas 51
įdėjimas 50
palaikomi formatai 50
sustabdymas 51
skaitmeninių laikmenų anga,
atpažinimas 9
skaitomoji laikmena 61
skyrus, akumulatorius 12
skllaščiai, akumulatoriaus
atlaisvinimas 12
slaptažodžiai
administratorius 83
įjungimas 84
nustatymas sąrankos
priemonėje 83
nustatymas sistemoje
„Windows“ 81
spartieji klavišai
aprašymas 57
ekrano šviesumo
didinimas 60
ekrano šviesumo
mažinimas 60
ekrano vaizdo perjungimas 58
garsiakalbių garso
išjungimas 60
garsiakalbių garso
sumažinimas 60
garsiakalbių garsumo
didinimas 33, 60
garsiakalbių garsumo
išjungimas 33
garsiakalbių garsumo
mažinimas 33
naudojimas 58
užmigdyto režimo
inicijavimas 58
„QuickLock“ inicijavimas 60
standusis diskas
išėmimas 44
išorinis 47
įrengimas 45
keitimas 44

- standžiojo disko dangtelis
 - keitimas 54
 - nuėmimas 53
- standžiojo disko įrenginys
 - išėmimas 44
 - išorinis 47
 - įrengimas 45
 - keitimas 44
- standžiojo disko savitakra 96
- standžiojo disko skyrius,
 - atpažinimas 12
- sulaikytoji veiksmas
 - inicijavimas 62
 - inicijuojama, esant kritiniam akumulatoriaus įkrovos lygiui 72
 - nutraukimas 62

Š

- šakotuvai 49
- šifravimas 21

T

- tausojimas, energija 78
- techninės priežiūros lipdukas 15
- teisinė informacija
 - belaidis 15
 - etiketė su teisine informacija 15
 - HP mobiliojo plačiajuosčio ryšio modulio serijos numeris 15
- temperatūra 78
- tinklo kabelis
 - prisijungimas 30
 - triukšmų mažinimo schema 30
- tinklo kabelis, prijungimas 30
- tinklo lizdas, atpažinimas 9
- tinklo piktograma 17, 28
- tinklo raktas 28
- tinklo saugos kodai
 - SSID 28
 - tinklo raktas 28
- trikdžiai, sumažinimas 29
- trikdžių sumažinimas 29
- triukšmų mažinimo schema, tinklo kabelis 30

U

- USB įrenginiai
 - aprašas 49

- atjungimas 50
- prijungimas 49
- sustabdymas 50
- USB kabelis, prijungimas 49
- USB prievadai, atpažinimas 9, 10, 49
- USB šakotuvai 49
- užkarda 21
- užmigdyto režimas
 - inicijavimas 61
 - nutraukimas 61
- užmigdyto režimo spartusis klavišas 58

V

- vaizdo perdavimo tipai 59
- ventiliatorius visada įjungtas 96
- vėdinimo angos, atpažinimas 10, 12
- vidinis ekrano jungiklis, atpažinimas 11
- vidinis mikrofonas, atpažinimas 11, 32
- viešasis WLAN ryšys 22
- vietinis tinklas (LAN)
 - kabelio prijungimas 30
 - reikalingas kabelis 30

W

- WLAN 12
- WLAN antenos, atpažinimas 13
- WLAN įrenginys 16
- WLAN sąranka 20
- WWAN antenos, atpažinimas 13
- WWAN įrenginys 23

Ž

- žemas akumulatoriaus įkrovos lygis 72

